

'T RUNNEKE NISTELRODE

VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

Opdrachtgever:

Gemeente Bernheze

Projectnr:

BEH026

Datum:

11 november 2024

'T RUNNEKE NISTELRODE

VERKENNEND FLORA- EN FAUNAONDERZOEK

Opdrachtgever:	Gemeente Bernheze
Projectnr:	BEH026
Rapportnr:	20241111-BEH026-Verk.FF.Ond.-RAP-4.0
Status:	Definitief
Datum:	11 november 2024

T 088 - 33 66 333
F 088 - 33 66 099
E info@kragten.nl

Opsteller:
STK

Verificatie:
RJA

Validatie:
RVHE

© 2024 Kragten
Niets uit dit rapport mag worden veeleevoudigd en/of
openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm
of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande
toestemming van Kragten. Het is tevens verboden informatie
en kennis verwerkt in dit rapport ter beschikking te stellen aan
derden of op andere wijze
toe te passen dan waaraan in de overeenkomst toestemming
wordt verleend.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING.....	7
1.1	Aanleiding	7
1.2	Doelstelling.....	7
1.3	Leeswijzer	7
2	PROJECTGEGEVENS	9
2.1	Beschrijving onderzoeksgebied.....	9
2.2	Voorgenomen plan	12
3	BESCHERMDE SOORTEN.....	14
3.1	Inventarisatie	14
3.1.1	Literatuuronderzoek.....	14
3.1.2	Veldbezoek.....	16
3.2	Interpretatie.....	16
3.2.1	Flora	16
3.2.2	Vogels	17
3.2.3	Vleermuizen.....	19
3.2.4	Grondgebonden zoogdieren.....	21
3.2.1	Amfibieën.....	26
3.2.2	Reptielen.....	26
3.2.3	Vissen.....	27
3.2.4	Ongewervelden.....	27
3.2.5	Rode lijst soorten	27
4	BESCHERMDE GEBIEDEN	28
4.1	Natura 2000-gebieden.....	28
4.2	Provinciale gebiedsbescherming	29
4.3	Houtopstanden	29
5	EFFECTEN VOORGENOMEN INGEPEN	31
5.1	Beschermde soorten	31
5.1.1.1	Jaarrond beschermde nesten	31
5.1.1.2	Omgevingsscanoorten.....	31
5.1.1.3	Algemene broedvogels	31
5.1.2	Vleermuizen.....	32
5.1.3	Grondgebonden zoogdieren.....	32
5.1.3.1	Algemeen voorkomende zoogdiersoorten.....	32
5.1.3.2	Das	32
5.1.3.3	Kleine marterachtigen	32
5.1.3.4	Steenmarter.....	33
5.1.3.5	Eekhoorn.....	33
5.1.4	Amfibieën.....	33
5.1.4.1	Algemeen voorkomende amfibieën.....	33
5.2	Beschermde gebieden	33
5.2.1	Natura 2000-gebieden.....	33
5.2.2	Provinciale gebiedsbescherming	34
5.2.3	Houtopstanden	34
6	CONCLUSIES.....	35
6.1	Toetsing algemene en specifieke zorgplichtbepalingen.....	35
6.2	Beschermde soorten	35

6.2.1	Jaarrond beschermde nesten – nadere controle nesten	35
6.2.2	Algemene broedvogels – rekening houden met broedseizoen	35
6.2.3	Vleermuizen – nadere beoordeling effecten a.d.h.v. het definitieve ontwerp	36
6.2.4	Vleermuizen – rekening houden met verlichting in het ontwerp en tijdens de werkzaamheden	36
6.2.5	Algemeen voorkomende soorten – rekening houden met zorgplicht	36
6.2.6	Das – nader soortenonderzoek	37
6.2.7	Kleine marterachtigen – nader soortenonderzoek	37
6.2.8	Eekhoorn – nader onderzoek	37
6.3	Beschermde gebieden	37
6.3.1	Natura 2000-gebieden – nader stikstofdepositieonderzoek	37
6.3.2	Provinciale gebiedsbescherming – beoordeling a.d.h.v. het definitieve ontwerp	37
6.3.3	Houtopstanden – aanvraag omgevingsvergunning voor kap	37
7	GERAADPLEEGDE LITERATUUR	38
	Passende beoordeling	1-4
	Instructieregels Natuurnetwerk Nederland	1-4

BIJLAGEN

B1	NATUURBESCHERMING
B1.1	Omgevingswet
B1.1.1	Activiteiten die natuur betreffen
B1.2	Flora- en fauna-activiteit
B1.2.1	Bescherming van dier- en plantsoorten
B1.2.2	Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit
B1.2.3	Vrijstellingen in de omgevingsverordening, de Omgevingsregeling en in een programma
B1.2.4	Bescherming van soorten in het omgevingsplan
B1.3	Natura 2000-activiteit
B1.3.1	Omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit
B1.4	Bijzondere nationale natuurgebieden en bijzondere provinciale natuurgebieden/landschappen
B1.5	Natuurnetwerk Nederland
B1.6	Houtopstanden, hout en houtproducten
B1.6.1	Algemene regels voor het vellen en beheren van houtopstanden
B1.6.2	Bescherming van houtopstanden binnen de bebouwde kom
B1.7	Algemene en specifieke zorgplichten
B1.7.1	Algemene zorgplichten
B1.7.2	Algemeen verbod
B1.7.3	Specifieke zorgplichten
B2	BESCHERMDE SOORTEN
B3	PROVINCIALE VRIJSTELLING

BIJLAGEN

B1	NATUURBESCHERMING
B1.1	Omgevingswet
B1.1.1	Activiteiten die natuur betreffen
B1.2	Flora- en fauna-activiteit
B1.2.1	Bescherming van dier- en plantsoorten
B1.2.2	Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit
B1.2.3	Vrijstellingen in de omgevingsverordening, de Omgevingsregeling en in een programma

B1.2.4	Bescherming van soorten in het omgevingsplan
B1.3	Natura 2000-activiteit
B1.3.1	Omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit
B1.4	Bijzondere nationale natuurgebieden en bijzondere provinciale natuurgebieden/landschappen
B1.5	Natuurnetwerk Nederland
B1.6	Houtopstanden, hout en houtproducten
B1.6.1	Algemene regels voor het vellen en beheren van houtopstanden
B1.6.2	Bescherming van houtopstanden binnen de bebouwde kom
B1.7	Algemene en specifieke zorgplichten
B1.7.1	Algemene zorgplichten
B1.7.2	Algemeen verbod
B1.7.3	Specifieke zorgplichten
B2	BESCHERMDE SOORTEN
B3	PROVINCIALE VRIJSTELLING

TABELLEN

Tabel 1.	Waargenomen beschermde soorten binnen een straal van circa 1,5 kilometer van het plangebied in de NDFF (2018 – 2023)	14
Tabel 2	Soorten Habitatrictlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn	2-1
Tabel 3.	Andere soorten	2-2

AFBEELDINGEN

Afbeelding 1.	Het onderzoeksgebied (rode belijning) met de deelgebieden (gele belijning) weergegeven	9
Afbeelding 2.	Deelgebied 1 gezien vanuit het oosten.	10
Afbeelding 3.	Deelgebied 1 gezien vanuit de	10
Afbeelding 4.	Het weiland binnen deelgebied 2 gezien vanuit Het Runneke.	11
Afbeelding 5.	Het weiland binnen deelgebied 2 gezien vanuit de zuidelijke grens en op de	11
Afbeelding 6.	Het Runneke binnen deelgebied 2.	11
Afbeelding 7.	Het oostelijk deel van het weiland binnen deelgebied 2.	11
Afbeelding 8.	Het bosgebied met hazelaar en verspreid grotere zomereiken.	11
Afbeelding 9.	Het bosgebied binnen deelgebied 3, gezien vanuit Het Runneke.	11
Afbeelding 10.	Deelgebied 4 gezien vanuit Het Runneke.	12
Afbeelding 11.	Het hekwerk deels rondom deelgebied 4.	12
Afbeelding 12.	Het ontwerp van het onderzoeksgebied (rode belijning) en de bijbehorende deelgebieden (gele belijning) (bron: Kragten).	13
Afbeelding 13.	De aangetroffen grote takkennest (groene stip) en potentieel geschikt broedbiotoop voor vogels met een jaar rond beschermd nest (groene markering) binnen het onderzoeksgebied (rode markering).	18
Afbeelding 14.	De locatie van de dode boom met loszittend schors (groene stip) en de mogelijk aanwezige essentiële foerageergebieden (groene belijning) ten opzichte van de deelgebieden (gele belijning) en het onderzoeksgebied (rode belijning).	20
Afbeelding 15.	De dode boom met loszittend schors grenzend aan deelgebied 2.	20
Afbeelding 16.	De locatie van de aangetroffen sporen van de das (groene markering) ten opzichte van de deelgebieden (gele markering) en het onderzoeksgebied (rode markering).	24
Afbeelding 17.	Één van de aangetroffen hollen binnen deelgebied 3.	24
Afbeelding 18.	Één van de aangetroffen hollen binnen deelgebied 3.	24
Afbeelding 19.	Habitatgeschiktheid kaart kleine marterachtigen. (Rood= onderzoeksgebied, geel= deelgebieden).	25
Afbeelding 20.	Ligging van het onderzoeksgebied (rode vierkant) ten opzichte van de meest nabijgelegen	28
Afbeelding 21.	Ligging van het plangebied (rood gemarkeerd) ten opzichte van het Natuurnetwerk	29

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De gemeente Bernheze is voornemens een nieuw ruimtelijke procedure te doorlopen voor locatie 't Runneke te Nistelrode. De huidige situatie bestaat uit industrieterrein, bos en weiland. De huidige situatie wordt ontwikkeld tot een kleinschalig industrieterrein.

Volgens nationale en internationale regelgeving is het verplicht om voorafgaand aan de ingreep onderzoek te doen naar de effecten op beschermde gebieden (Natura 2000 en Natuur Netwerk Nederland (NNN)) en het eventuele voorkomen van beschermde flora en fauna. Tevens is het volgens nationale regelgeving in sommige gevallen verplicht om melding te doen van en/of het aanvragen van een vergunning voor het kappen van houtopstanden.

In dit verkennend flora- en faunaonderzoek wordt aangegeven welke beschermde flora en fauna mogelijk voorkomen in het plangebied, wat de effecten van de ingreep hierop zijn en wordt een eerste inschatting gegeven van het effect op beschermde gebieden. Wanneer de aanwezigheid van beschermde flora en fauna niet afdoende kan worden aangetoond of uitgesloten en/of wanneer effecten op beschermde gebieden mogelijk aan de orde zijn, is aanvullend onderzoek nodig.

1.2 Doelstelling

Het doel van het verkennend flora- en faunaonderzoek is om inzichtelijk te krijgen welke beschermde flora en fauna potentieel voorkomen in het plangebied, of de ingreep hier mogelijk een (negatief) effect op heeft en naar welke soorten eventueel aanvullend onderzoek nodig is.

Daarnaast wordt gekeken naar de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden (Natura 2000 en NNN), of de ingreep hier mogelijk een (negatief) effect op heeft en of nadere toetsing nodig is. Tevens wordt bepaald of de ingreep betrekking heeft op houtopstanden die onder de Omgevingswet beschermd zijn. Ten slotte wordt gekeken of het uitvoeren van de ingreep mogelijk een schadelijke handeling in het kader van de Omgevingswet betreft.

1.3 Leeswijzer

De rapportage van dit verkennend flora- en faunaonderzoek is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 beschrijft de geografische ligging, het huidige gebruik van en de voorgenomen ingrepen binnen het plangebied.
- In hoofdstuk 3 zijn de verzamelde resultaten van het veld- en literatuuronderzoek ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten en beschermde functies binnen en nabij het plangebied uiteengezet.
- In hoofdstuk 4 wordt toegelicht of het plangebied binnen of in de nabijheid van beschermde gebieden gelegen is (Natura 2000 en NNB). Ook wordt aangegeven of binnen het plangebied beschermde houtopstanden aanwezig zijn die vallen onder de bescherming van de Omgevingswet en/of waarvoor een vergunningplicht geldt bij kapwerkzaamheden.
- Hoofdstuk 5 beschrijft per soortgroep welke effecten tijdens de realisatiefase en de gebruiksfase van het project kunnen worden verwacht op beschermde soorten. Daarnaast wordt aangegeven of effecten op beschermde gebieden te verwachten zijn.
- In hoofdstuk 6 zijn de conclusies en aanbevelingen opgenomen.

Ten slotte zijn enkele bijlagen bijgevoegd, betreffende soortenbescherming, een korte toelichting op de voor dit project relevante natuurbescherming en de bekende soortgegevens en kaarten met de bevindingen van de uitgevoerde veldbezoeken.

2 PROJECTGEGEVENS

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste gegevens ten aanzien van de voorgenomen ingrepen binnen het plangebied weergegeven. Allereerst wordt ingegaan op de geografische ligging en het huidige gebruik van het plangebied. Vervolgens worden de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik binnen het plangebied kort beschreven.

2.1 Beschrijving onderzoeksgebied

Het totale onderzoeksgebied is gelegen in het noordelijk deel van het bebouwde gebied van Nistelrode (gemeente Bernheze, provincie Noord-Brabant). Ten noorden en westen van het onderzoeksgebied is de Noorderbaan en Heescheweg gelegen. Tussen de twee wegen en het onderzoeksgebied is een fietspad met bijbehorende bermen aanwezig. In het noorden en westen van het onderzoeksgebied wordt de grens gevormd door twee droogstaande greppels die in de noordwestelijke hoek van het onderzoeksgebied bij elkaar komen. Ten oosten en zuiden van het onderzoeksgebied zijn woningen met bijbehorende percelen aanwezig die ook de grens vormen van het onderzoeksgebied. Binnen het onderzoeksgebied is de weg "Het Runneke" aanwezig. Naarmate de weg van west naar oost loopt, verandert de weg van verhard naar onverhard. In het noorden van het onderzoeksgebied en boven de weg het Runneke is een open bosgebied aanwezig bestaande uit o.a. zomereik en hazelaar. Ten zuidwesten van de weg is bebouwd en verharde oppervlakte aanwezig in de vorm van een industrieterrein. Het oosten van het onderzoeksgebied bestaat met name uit extensief beheerd weiland en het onverharde deel van Het Runneke. Het onderzoeksgebied is onderverdeeld in vier deelgebieden waarbinnen de plannen beoogd zijn. De deelgebieden staan beschreven in de onderstaande alinea. De bebouwing buiten de deelgebieden blijven behouden en zijn niet beschouwd in dit verkennend flora,- en fauna onderzoek. Binnen deelgebied 1 is middels een groene belijning een bijgebouw aangeven die in de luchtfoto is weergegeven echter tijdens dit verkennend flora,- en fauna onderzoek al is verwijderd. Het totale onderzoeksgebied en de deelgebieden zijn weergegeven in afbeelding 1.

Afbeelding 1. Het onderzoeksgebied (rode belijning) met de deelgebieden (gele belijning) weergegeven op een luchtfoto (bron: PDOK Viewer).

Deelgebied 1

Het eerste deelgebied bestaat grotendeels uit extensief beheerd grasland met het overige deel bestaande uit verharding in de vorm van klinkers. Het maakt onderdeel uit van een perceel van een bedrijf. In afbeelding 1 is de ligging van het deelgebied weergegeven. In het noorden, westen en zuiden wordt de grens van het deelgebied gevormd door een hekwerk met daarachter opgaande groenstructuren. In het oosten wordt de grens van het deelgebied gevormd door verhard terrein. Op de luchtfoto is binnen het deelgebied (groene belijning, afbeelding 1) bebouwing aanwezig echter is deze ten tijde van het veldbezoek al verdwenen. In afbeeldingen 2 en 3 is een impressie van het deelgebied opgenomen.

Afbeelding 2. Deelgebied 1 gezien vanuit het oosten.

Afbeelding 3. Deelgebied 1 gezien vanuit de noordgrens van het deelgebied.

Deelgebied 2

Deelgebied 2 bestaat uit extensief beheerd weiland, het deel van het onverharde Runneke, deel van het bosbiotop ten noorden van Het Runneke en een berm van de weg Kleinwijk. De grenzen van het weiland bestaat uit een hekwerk. Aan de oost- en zuidzijde van het deelgebied is een woning met bijbehorende tuin aanwezig bestaande uit een combinatie van gazon en opgaande groen structuren. In het noordelijk deel van het weiland staat een zeecontainer. In afbeeldingen 4 t/m 7 is een impressie van deelgebied 2 opgenomen.

Afbeelding 4. Het weiland binnen deelgebied 2 gezien vanuit Het Runneke.

Afbeelding 5. Het weiland binnen deelgebied 2 gezien vanuit de zuidelijke grens en op de achtergrond de zeecontainer.

Afbeelding 6. Het Runneke binnen deelgebied 2.

Afbeelding 7. Het oostelijk deel van het weiland binnen deelgebied 2.

Deelgebied 3

Ten noorden van Het Runneke is een bosgebied aanwezig. Deelgebied 3 omvat dit bosgebied volledig. Het bosgebied bestaat uit een begroeiing van met name hazelaar, grotere zomereiken en een marginale onderbegroeiing van struweel. De noordelijke grens van het deelgebied wordt gevormd door een droogstaande greppel met direct grenzend daaraan een berm met fietspad. In afbeeldingen 8 en 9 is een impressie van deelgebied 3 weergegeven.

Afbeelding 8. Het bosgebied met hazelaar en verspreid grotere zomereiken.

Afbeelding 9. Het bosgebied binnen deelgebied 3, gezien vanuit Het Runneke.

Deelgebied 4

Deelgebied 4 betreft verharde oppervlakte binnen een perceel van een bedrijf. Het deelgebied wordt aan de noord-, oost- en westzijde begrenst door een hekwerk en/of bedrijfsgebouw. Aan de zuidzijde grenzen woningen met bijbehorende percelen. Verspreid door deelgebied 4 zijn stapels stenen en overige materialen gelegen. Deelgebied 4 is deels in gebruik genomen als opslagplaats.

Afbeelding 10. Deelgebied 4 gezien vanuit Het Runneke.

Afbeelding 11. Het hekwerk deels rondom deelgebied 4.

2.2 Voorgenomen plan

Gemeente Bernheze is voornemens een nieuw bestemmingsplan op te stellen voor locatie 't Runneke te Nistelrode. De huidige functies worden ontwikkeld tot een kleinschalig industrieterrein. Ten tijde van het opstellen van dit verkennend flora-, en fauna onderzoek is enkel de globale invulling van het plan bekend. Een exacte invulling, bijvoorbeeld inrichting waterbuffers is nog niet vastgesteld. Wel is al bekend dat de gebouwen buiten de grenzen van de deelgebieden worden behouden. Dit kan betekenen dat binnen het bosgebied, in het noorden van het onderzoeksgebied, weinig tot veel bomen worden gekapt. Hierbij kan een klein deel of juist een groot deel van het bos te komen verdwijnen. De conceptuele (ruimtelijke) ontwikkelingen binnen de deelgebieden zijn weergegeven in afbeelding 12.

Deelgebied 1

Binnen deelgebied 1 worden ter plaatse, op de ruigte en het verharde oppervlak, twee bedrijfsgebouwen gerealiseerd. Het hekwerk op de grenzen van het deelgebied blijven gehandhaafd en het groen achter het hekwerk blijft behouden. Het grasland en verharde oppervlakte komen deels of geheel te verdwijnen.

Deelgebied 2

Binnen deelgebied 2 wordt het huidige extensief beheerde weiland omgevormd naar een bedrijvenperceel met bebouwing. Ten zuiden van de bebouwing worden parkeerplaatsen gerealiseerd. Ten noordoosten van het bedrijfspand wordt een waterbuffer met wandelpad gerealiseerd. Ten behoeve van de ontwikkelingen en de bijbehorende werkzaamheden wordt binnen de grenzen van het deelgebied opgaande groenstructuren/bomen en het grasland verwijderd en/of gesnoeid.

Deelgebied 3

Binnen deelgebied 3 wordt in het westen een bedrijfsperceel gerealiseerd met bebouwing en in het westen wordt een waterbuffer met wandelpad gerealiseerd. De ligging van de waterbuffers is nog niet vastgesteld en kan in theorie binnen het gehele bosbiotoop gesitueerd worden. Het uitgangspunt is derhalve dat het (merendeel van het) bosbiotoop zal verdwijnen.

Deelgebied 4

Binnen de grenzen van deelgebied 4 wordt de huidige verharding verwijderd en wordt een bedrijfsperceel met bebouwing en parkeerplaatsen gerealiseerd.

Overige deel van het onderzoeksgebied

Tussen de waterbuffers van deelgebieden 2 en 3 wordt één wandelpad gerealiseerd. Een deel van de verharde weg Runneke komt ter hoogte van deelgebied 2 te vervallen en wordt vervangen door de bebouwing en ruimtelijke inrichtingen van deelgebied 2.

In afbeelding 12 zijn binnen deelgebied 1 twee vlakken met rode belijning opgenomen. Deze twee vlakken betreffen al gesloopte gebouwen en zijn binnen dit verkennend flora,- en fauna onderzoek niet meegenomen. De groene vlakken binnen de deelgebieden betreffen nieuwe bedrijfspanden, de zwarte vlakken betreffen bestaande en te behouden bedrijfspanden.

Afbeelding 12. Het ontwerp van het onderzoeksgebied (rode belijning) (bron: Kragten).

3 BESCHERMDE SOORTEN

Om een indruk te verkrijgen van de (mogelijk) aanwezige beschermde planten- en diersoorten binnen het plangebied is literatuuronderzoek en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. Op basis van de verzamelde gegevens is beoordeeld of en zo ja, welke functie het plangebied heeft voor beschermde soorten. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Omgevingswet opgenomen.

3.1 Inventarisatie

3.1.1 Literatuuronderzoek

De NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna) is een natuurdatabank van Nederland waarmee online natuurinformatie opgevraagd kan worden. De databank geeft gevalideerde informatie over waarnemingen van beschermde en zeldzame planten en dieren. De NDFF bundelt ruim 100 databanken zoals de gegevens van FLORON, De Vlinderstichting, RAVON, SOVON Vogelonderzoek Nederland en De Zoogdierverseniging. De NDFF-gegevens zijn geraadpleegd voor de periode 2018 – 2023 (maximaal 5 jaar oud). Aan de hand van de verspreidingsgegevens is bekeken welke soorten binnen en in de omgeving van de projectlocatie zijn waargenomen. Deze soorten zijn weergegeven in tabel 1. Alle beschermde soorten in de beschermingscategorieën Habitatrichtlijn en Andere soorten worden in het overzicht getoond. Van de soorten in de beschermingscategorie Vogelrichtlijn worden alleen de soorten met jaarrond beschermde nesten weergegeven. Hiervoor worden alleen de waarnemingen getoond van vogels met nest indicerend gedrag. Overvliegende vogels of waarnemingen van vogels buiten het geschikt broedgebieden worden buiten beschouwing gelaten. De waarnemingen betreffen alle waarnemingen in de nabijheid van de plangebieden. Dit betreffen o.a. waarnemingen van nesten en holen, maar ook van aangetroffen exemplaren, graafsporen, jagende en overvliegende soorten. Of functies (verblijfplaatsen, foerageergebied, etc.) voor de in tabel 1 opgenomen soorten binnen het plangebied aanwezig zijn of kunnen worden verwacht, wordt behandeld in paragraaf 3.2.

Tabel 1. Waargenomen beschermde soorten binnen een straal van circa 1,5 kilometer van het plangebied in de NDFF (2018 – 2023).

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming Ow*	Rode lijst
Vaatplanten			
Dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>	Andere soorten	
Vogels, jaarrond beschermde nesten			
Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	Vrl	Kwetsbaar
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	Vrl	
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	Vrl	
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>	Vrl	
Huismus	<i>Passer domesticus</i>	Vrl	Gevoelig
Kerkuil	<i>Tyto alba</i>	Vrl	
Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>	Vrl	
Ransuil	<i>Asio otus</i>	Vrl	Kwetsbaar
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>	Vrl	
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	Vrl	
Stenuil	<i>Athene vidalii</i>	Vrl	Kwetsbaar
Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	Vrl	
Zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>	Vrl	
Vogels, omgevingsscansoorten			
Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	Vrl	
Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	Vrl	Gevoelig
Bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Vrl	

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming Ow*	Rode lijst
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>	Vrl	
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	Vrl	
Bosuil	<i>Strix aluco</i>	Vrl	
Ekster	<i>Pica pica</i>	Vrl	
Gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Vrl	
Grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	Vrl	Gevoelig
Groene specht	<i>Picus viridis</i>	Vrl	
Grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>	Vrl	
Huiswaluw	<i>Delichon urbicum</i>	Vrl	Gevoelig
Ijsvogel	<i>Alcedo atthis</i>	Vrl	
Kleine bonte specht	<i>Dryobates minor</i>	Vrl	
Koolmees	<i>Parus major</i>	Vrl	
Oeverwaluw	<i>Riparia riparia</i>	Vrl	
Pimpelmees	<i>Cyanistes caeruleus</i>	Vrl	
Raaf	<i>Corvus corax</i>	Vrl	Gevoelig
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	Vrl	
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	Vrl	Kwetsbaar
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	Vrl	
Zwarte mees	<i>Periparus ater</i>	Vrl	Gevoelig
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Vrl	
Zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i>	Vrl	
Zoogdieren, vleermuizen			
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Hrl	
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	Hrl	
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Hrl	Kwetsbaar
Meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>	Hrl	
Zoogdieren, grondgebonden			
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Andere soorten	
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	Andere soorten	Kwetsbaar
Das	<i>Meles meles</i>	Andere soorten	
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	Andere soorten	
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>	Andere soorten	
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Andere soorten	
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Andere soorten	Gevoelig
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Andere soorten	Gevoelig
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Andere soorten	
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	Andere soorten	
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	Andere soorten	
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Andere soorten	
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	Andere soorten	Gevoelig
Amfibieën			
Alpenwatersalamander	<i>Ichthyosaura alpestris</i>	Andere soorten	
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Andere soorten	
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Andere soorten	
Kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>	Hrl	Kwetsbaar
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Andere soorten	
Rugstreeppad	<i>Epidalea calamita</i>	Hrl	Gevoelig
Reptielen			
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>	Andere soorten	Gevoelig
Ongewervelden			

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Bescherming Ow*	Rode lijst
Beekrombout	<i>Gomphus vulgatissimus</i>	Andere soorten	Bedreigd

* Bescherming: Ow = Omgevingswet; hrl = Habitatrichtlijnsoort; vrl = Vogelrichtlijnsoort.

3.1.2 Veldbezoek

Op 22 september 2023 is een verkennend veldonderzoek uitgevoerd in het plangebied door S.J.H. te Kortschot, ecooloog bij Kragten. De weersomstandigheden waren hierbij zonnig, temperatuur van 22°C en windkracht 1 Bft. Hierbij is gekeken naar de aanwezige biotopen en de daarbij te verwachten soorten in het gebied. Eventuele waarnemingen van (beschermde) planten- en diersoorten zijn genoteerd. Op basis van deze gegevens is het gebied op geschiktheid voor beschermde planten- en diersoorten beoordeeld.

3.2 Interpretatie

In deze paragraaf wordt op basis van het literatuuronderzoek en het veldbezoek beschreven welke soorten voorkomen of te verwachten zijn binnen het plangebied en welke functie het (mogelijk) vervult voor deze soorten.

3.2.1 Flora

Literatuur

Uit de NDFF-gegevens komen waarnemingen van de beschermde dennenorchis naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het plangebied. De waarnemingen van de soort komen naar voren op circa 1,5 km ten noordoosten van het plangebied, in een heide-bosgebied. Dennenorchis staat op beschaduwde, droge tot iets vochtige, voedsel- en stikstofarme, meestal zure, goed doorluchte zand- en lemige grond, wortelt in de bovenste humuslaag van verteerd (naalden)strooisel en vereist een hoge luchtvochtigheid. De groeiplaatsen van de soort betreffen met name bossen (o.a. mosrijke naaldbossen) en zeeduinen.

Veldbezoek

Binnen alle deelgebieden is enkel extensief beheerd grasland, gazon, verharde oppervlakte en bosbiotoop aanwezig. Binnen deelgebied 4 is enkel verharding aanwezig waardoor beschermde vaatplanten op voorhand kunnen worden uitgesloten. Binnen en grenzend aan deelgebieden 1 t/m 3 zijn ten tijde van het veldbezoek o.a. de volgende vaatplanten aangetroffen: braam, boerenwormkruid, duizendblad, kleine,- en grote brandnetel, Westerse karmozijnbes, hopklaver, rode klaver, struisgras, palmlelie (exoot), melganzenvoet en veldzuring. Binnen en grenzend aan deelgebied 3 zijn aanvullend op de bovenstaande soorten ook een grote dominantie van zomereik en hazelaar aangetroffen.

De bovenstaande aangetroffen en dominant aanwezige soorten groeien met name op open, zonnige, vrij droge tot vochtige, (zeer) voedselrijke, met name stikstofrijke, vaak vrij kalkarme en omgewerkte gronden.

Op basis van de (zeer) voedselrijke aard van de grond, ontbreken van literatuur,- en/of veldwaarnemingen van beschermde vaatplanten, ontbreken van geschikt biotoop (o.a. dennenbos) kunnen de dennenorchis en overige beschermde vaatplanten worden uitgesloten binnen en direct grenzend aan het onderzoeksgebied en deelgebieden.

Ten aanzien van het voorkomen van beschermde florasoorten binnen het onderzoeksgebied wordt het volgende geconcludeerd:

- Binnen de grenzen en direct grenzend aan het onderzoeksgebied zijn beschermde vaatplanten uitgesloten.

3.2.2 Vogels

3.2.2.1 Jaarrond beschermde nesten

Literatuur

Uit de NDFF-gegevens komen de volgende vogels met een jaarrond beschermd nest naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, sperwer, steenuil, wespandief en zwarte wouw. Kijkend naar de omgeving en het biotoop rondom het onderzoeksgebied kan de aanwezigheid van de slechtvalk niet worden uitgesloten. Binnen de grenzen van het onderzoeksgebied komen geen waarnemingen van de bovenstaande soorten naar voren.

Vogels met een jaarrond beschermd nest komen tot broeden in speciale nestkasten en/of menselijke bouwwerken/gebouwen zoals de steenuil. Vogels met een jaarrond beschermd nest komen ook tot broeden in bomen zoals de buizerd, roek en sperwer. Ten slotte komen vogels met een jaarrond beschermd nest tot broeden in (oude) takkennesten van kraaien en/of eksters zoals de boomvalk en/of ransuil.

Veldbezoek

Jaarrond beschermde nesten in gebouwen/speciale nestkasten/menselijke bouwwerken

Binnen de deelgebieden zijn geen gebouwen/speciale nestkasten/menselijke bouwwerken aanwezig. Jaarrond beschermde nesten in gebouwen/speciale nestkasten/menselijke bouwwerken kunnen op voorhand worden uitgesloten binnen de deelgebieden. Binnen de deelgebieden zijn geen exemplaren en/of sporen van vogels met een jaarrond beschermd nest aangetroffen. Geschikt broedbiotoop voor ooievaar, slechtvalk, steenuil en kerkuil kunnen binnen de deelgebieden worden uitgesloten. Rondom de deelgebieden, in de bestaande bebouwing kunnen nesten van huismus en gierzwaluw aanwezig zijn.

Wel kunnen huismus, gierzwaluw, ooievaar, slechtvalk, steenuil en kerkuil voorkomen in de directe omgeving.

Jaarrond beschermde nesten in bomen

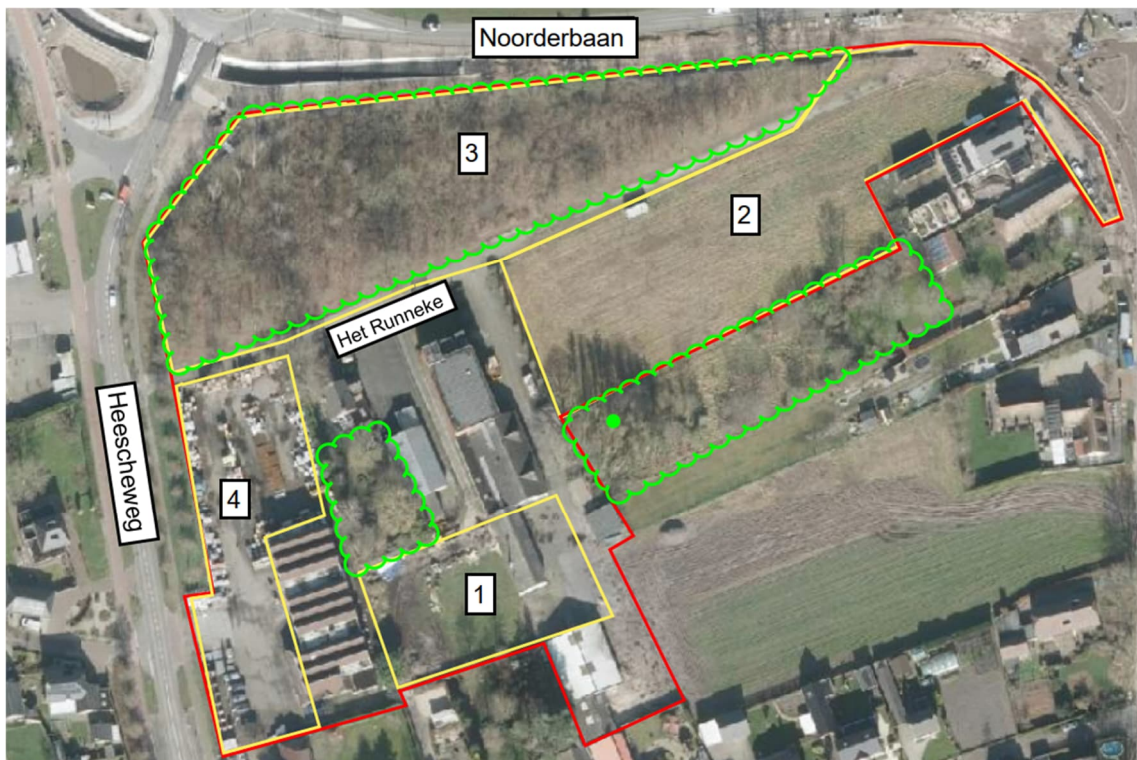
Vogels met een jaarrond beschermd nest komen ook tot broeden in bomen. Binnen deelgebieden 1, 2 en 4 zijn geen (geschikte) bomen aanwezig waar vogels met een jaarrond beschermd nest tot broeden kunnen komen. Binnen deelgebied 3 zijn bomen aanwezig met een voldoende grote boomkroon waar vogels met een jaarrond beschermd nest tot broeden kunnen komen zoals de buizerd, ransuil en/of boomvalk.

Binnen het gehele onderzoeksgebied zijn geen bomen aangetroffen met holtes waar vogels met een jaarrond beschermd nest zoals de steenuil, tot broeden kunnen komen.

Ten tijde van het veldbezoek is er één groot takkennest aangetroffen in een groenstrook direct grenzend aan het deelgebied 2 (afbeelding 13). Dit betreft mogelijk een (oud) takkennest van ekster of zwarte kraai waardoor vogels met een jaarrond beschermd nest die gebruik van maken ekster/kraaiennesten niet kunnen worden uitgesloten. Hierdoor kunnen boomvalk en/of ransuil mogelijk tot broeden komen in de groenstrook grenzend aan deelgebied 2. Het bladerdek was ten tijde van het veldbezoek tevens volledig dekkend waardoor de bomen/struwelen binnen en direct grenzend aan deelgebieden 2 en 3 niet volledig geïnspecteerd konden worden op de aanwezigheid van (grote) takkennesten. Gecombineerd met het aantreffen van minstens één groot takkennest in de groenstrook grenzend aan deelgebied 2, kan de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten in de vorm van (grote) takkennesten niet worden uitgesloten binnen en grenzend aan deelgebieden 2, 3 en 4 (afbeelding 13).

Leefgebied en/of territorium jaarrond beschermde nesten

De deelgebieden vormen door de aanwezige bebouwde/verharde en/of agrarische aard slechts marginaal geschikt foerageergebied voor vogels met een jaarrond beschermd nest zoals de buizerd, steenuil, ooievaar en/of kerkuil. Binnen en direct grenzend van de deelgebieden kunnen vogels met een jaarrond beschermd nest mogelijk tot broeden komen. Mede door het aantreffen van een groot takkennest grenzend aan deelgebied 2, kan het onderzoeksgebied met de deelgebieden onderdeel vormen van het essentiële leefgebied voor vogels met een jaarrond beschermd nest. Essentieel leefgebied/territorium van vogels met een jaarrond beschermd nest kan niet worden uitgesloten.

Afbeelding 13. De aangetroffen grote takkennest (groene stip) en potentieel geschikt broedbiotoop voor vogels met een jaarrond beschermd nest (groene marking) binnen het onderzoeksgebied (rode marking).

3.2.2.2 Omgevingsscansoorten

Literatuur

Uit het literatuuronderzoek komen de volgende omgevingsscansoorten naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied: blauwe reiger, boerenzwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, ekster, gekraagde roodstaart, grauwe vliegenvanger, groene specht, grote bonte specht, huiszwaluw, ijsvogel, kleine bonte specht, koolmees, oeverzwaluw, pimpelmees, raaf, spreeuw, torenvalk, zwarte kraai, zwarte mees, zwarte roodstaart en zwarte specht.

De bovenstaande soorten broeden met name in boomholten/grote takkennesten, zijn zwervende individuen en/of betreffen overvliegende exemplaren.

Veldbezoek

Ten tijde van het veldbezoek is de koolmees waargenomen binnen en rondom deelgebied 3. Door het ontbreken aan speciale nestkasten, geschikte waterlichamen, boomholtes en bebouwing/menselijke bouwwerken kunnen de nestlocaties van de volgende soorten op voorhand worden uitgesloten binnen de deelgebieden: blauwe reiger, boerenzwaluw, bonte vliegenvanger, boomklever, boomkruiper, bosuil, gekraagde roodstaart, groene specht, grote bonte specht, huiszwaluw, ijsvogel, kleine bonte specht, koolmees, oeverzwaluw, pimpelmees, spreeuw, torenvalk en zwarte mees. Door de afwezigheid aan geschikt broedbiotoop (geen dekking) kunnen nesten van omgevingsscansoorten in zijn geheel worden uitgesloten binnen deelgebieden 1 en 4. Door het aantreffen van de één grote takkennest en het niet volledig overzien van het bladerdek kunnen nesten van ekster en zwarte kraai niet worden uitgesloten binnen en grenzend deelgebieden 2 en 3.

3.2.2.3 Algemene broedvogels

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende algemene broedvogelsoorten aangetroffen: Vlaamse gaai en houtduif. Deelgebied 1 vormt door de aanwezigheid van extensief beheerd grasland en met de omliggende tuinen met groenstructuren geschikt broedbiotoop voor algemene broedvogels zoals de winterkoning. Deelgebieden 2 en 3 vormen door de aanwezigheid van bomen en/of extensief beheerd grasland binnen en grenzend aan de deelgebieden tevens geschikt broedbiotoop voor algemene broedvogels. Deelgebied 4 vormt door de aanwezigheid van enkel verharding en het ontbreken van dekking en structuur geen geschikt broedbiotoop voor

algemene broedvogels. Wel vormt de bomenrij grenzend aan de westzijde van het deelgebied, geschikt broedbiotoop voor algemene broedvogels zoals de houtduif. Nesten van algemene broedvogels kunnen niet worden uitgesloten binnen, op de grenzen of direct grenzend aan alle deelgebieden.

Ten aanzien van het voorkomen van vogels wordt over de deelgebieden het volgende geconcludeerd:

- Jaarrond beschermde nesten van boombroedende soorten kunnen niet worden uitgesloten binnen en direct grenzend aan deelgebieden 2, 3 en 4;
- Essentieel leefgebied/territoria van vogels met een jaarrond beschermd nest kunnen niet worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied en de deelgebieden;
- Nesten van omgevingscansoorten die in bomen broeden zoals de zwarte kraai en ekster kunnen niet worden uitgesloten binnen en direct grenzend deelgebieden 2 en 3;
- Nesten van algemene broedvogels kunnen niet worden uitgesloten binnen en direct grenzend deelgebieden 1 t/m 4.

3.2.3 Vleermuizen

Literatuur

Uit het literatuuronderzoek komen waarnemingen van vleermuissoorten naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied: gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatliieger en meervleermuis. De waarnemingen van deze soorten komen naar voren binnen het bebouwde gebied van Heesch en Nistelrode. Binnen en direct grenzend aan het onderzoeksgebied komen geen waarnemingen van vleermuizen naar voren. Kijkend naar het aanwezige biotoop (o.a. het bosbiotoop en de tuinen) binnen en rondom het totale onderzoeksgebied worden ook o.a. de volgende relatief vaak voorkomende vleermuissoorten (minstens foeragerend) verwacht: rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis. Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen zich bevinden in bebouwing (onder andere in spouwruimten, onder losse dakpannen en tussen loszittende betimmeringen). Ook bevinden verblijfplaatsen van in bomen (onder andere in holten, spleten en tussen loszittende schors).

Verblijfplaatsen in gebouwen

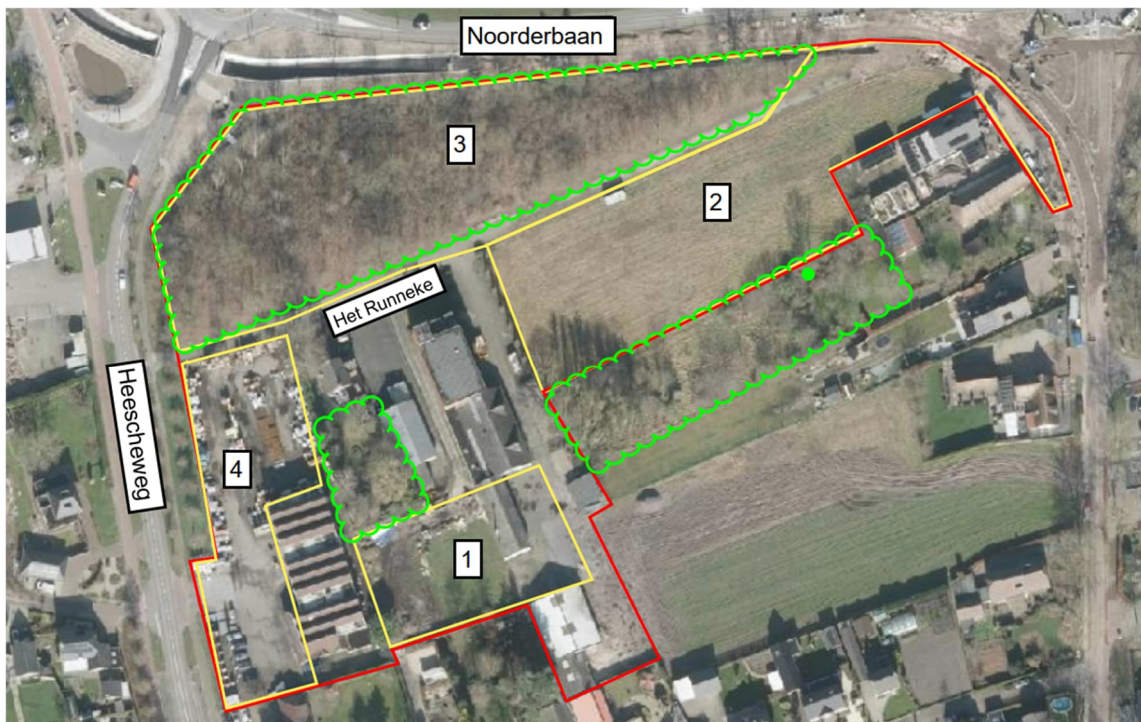
Veldbezoek

Binnen de deelgebieden zijn geen gebouwen aanwezig en kunnen verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen op voorhand worden uitgesloten. Binnen het totale onderzoeksgebied en direct grenzend aan de deelgebieden zijn enkele bedrijfspanden en één woning aanwezig die wel geschikte verblijfplaatsen vormen voor gebouwbewonende vleermuizen zoals de gewone dwergvleermuis.

Verblijfplaatsen in bomen

Veldbezoek

Binnen deelgebieden 1 en 4 zijn geen bomen aanwezig waardoor boombewonende vleermuizen op voorhand kunnen worden uitgesloten binnen deze deelgebieden. Binnen deelgebieden 2 en 3 zijn bomen aanwezig, echter bevatten deze bomen geen holtes, kieren en/of spleten. Verblijfplaatsen van vleermuizen in bomen kunnen binnen deze deelgebieden worden uitgesloten. Wel is grenzend aan deelgebied 2 één dode boom met loszittend schors aangetroffen. Deze boom vormt mogelijk geschikte verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen. In afbeelding 14 is de locatie van de boom met loszittend schors weergegeven ten opzichte van de ligging van de deelgebieden. In afbeelding 15 is een impressie van deze boom weergegeven.

Afbeelding 14. De locatie van de dode boom met loszittend schors (groene stip) en de mogelijk aanwezige essentiële foerageergebieden (groene belijning) ten opzichte van de deelgebieden (gele belijning) en het onderzoeksgebied (rode belijning).

Afbeelding 15. De dode boom met loszittend schors grenzend aan deelgebied 2.

Foerageergebied en vliegroue

Literatuur

Vleermuizen gebruiken over het algemeen lijnvormige elementen als bomenrijen en houtwallen als baken voor de vliegroues. Verschillende vaak laagvliegende soorten als grootoorvleermuis en watervleermuis kunnen ook greppels of sloten en oevers als geleiding gebruiken.

Veldbezoek

Deelgebieden 1, 2 en 4 bestaan merendeels uit verharding en/of grasland, waardoor er vanwege dit open karakter en het ontbreken van dekking geen essentiële vliegroues en/of foerageergebieden te verwachten zijn voor vleermuizen. Vleermuizen zoals de gewone dwergvleermuis zijn in staat om kriskras door alle deelgebieden te vliegen en/of foerageren. Het valt niet uit te sluiten dat vleermuissoorten sporadisch gebruik maken van de deelgebieden om te foerageren. Met name de hoog opgaande beplanting grenzend aan deelgebieden 1, 2 en 4. Het is echter niet te verwachten dat deze deelgebieden essentieel foerageergebied/vliegroues vormen voor een populatie vleermuizen. In de directe omgeving is voldoende alternatief foerageergebied/vliegroues aanwezig van vergelijkbare of betere kwaliteit (in de vorm van de tuinen van de nabijgelegen woningen, bomenrijen naast de wegen en het omringende bebouwde gebied). Het is daarom uitgesloten dat de deelgebieden essentiële foerageergebieden en vliegroues voor vleermuizen vormt.

Deelgebied 3 bestaat uit een bosschage die geleiding biedt in het landschap en hiermee mogelijk essentiële waarde biedt aan de aanwezige vleermuizen in de vorm van foerageergebied en/of vliegroues. Essentiële foerageergebied/vliegroues kunnen binnen deelgebied 3 niet worden uitgesloten.

Ten aanzien van de waarde in gebruiksfunctie voor vleermuissoorten wordt over de deelgebieden het volgende geconcludeerd:

- Binnen de deelgebieden kunnen gebouwbewonende verblijfplaatsen worden uitgesloten;
- Grenzend aan deelgebied 2 kunnen verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen niet worden uitgesloten in één dode boom;
- Binnen het plangebied kunnen essentiële vliegroues en/of foerageergebieden niet worden uitgesloten in deelgebied 3.

3.2.4 Grondgebonden zoogdieren

3.2.4.1 Ware muizen, woelmuizen, spitsmuizen en slaapmuizen

Veldspitsmuis, grote bosmuis, waterspitsmuis, eikelmuis, noordse woelmuis en hazelmuis

Literatuur

De verspreidingsgebieden van de beschermde veldspitsmuis, grote bosmuis, waterspitsmuis, eikelmuis en hazelmuis overlappen niet met de locatie van het totale onderzoeksgebied met de deelgebieden en de directe omgeving (Verspreidingsatlas). Binnen het onderzoeksgebied zelf zijn tevens geen geschikte biotopen voor de bovengenoemde soorten aanwezig.

Veldbezoek

Binnen de deelgebieden is voor het overgrote deel intensief in gebruik zijnde bebouwde gebieden aanwezig. Binnen de deelgebieden en het onderzoeksgebied zijn de bovengenoemde habitattypen niet aangetroffen. Gecombineerd met het ontbreken aan waarnemingen van de soort in de directe omgeving, zijn deze soorten op voorhand uitgesloten.

Algemene muizensoorten

Literatuur

Uit de verspreidingsgegevens en NDFF-gegevens komen waarnemingen van de bosmuis, dwergspitsmuis en rosse woelmuis naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van de deelgebieden.

Veldbezoek

Sporen (muizenholletjes, uitwerpselen etc.) zijn niet aangetroffen. Algemene muizensoorten zijn naar verwachting wel aanwezig binnen de deelgebieden. Met name de groenstroken binnen en op de grenzen de deelgebieden vormen geschikt leefgebied voor de algemene muizensoorten.

Ten aanzien van het voorkomen van muizensoorten binnen de deelgebieden en het onderzoeksgebied wordt het volgende geconcludeerd:

- Het gehele onderzoeksgebied en de directe omgeving vormen geschikt leefgebied voor algemene muizensoorten.

3.2.4.2

Knaagdieren

Eekhoorn

Literatuur

Uit de NDFF-gegevens komen waarnemingen van de eekhoorn naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied. De meest dichtbijzijnde waarnemingen van de soort komen naar voren op circa 700 meter ten zuidoosten van het onderzoeksgebied, in het bebouwde gebied van Nistelrode. De eekhoorn komt voor in loofbos, naaldbos of gemengd bos, maar ook in tuinen, parken, bosschages en houtwallen in de buurt van bos.

Veldbezoek

Ten tijde van het veldbezoek zijn geen eekhoornnesten aangetroffen, echter door de complete bedekking van het bladerdek kunnen eekhoornnesten niet geheel worden uitgesloten in de bosschages/opgaande groenstroken binnen en grenzend aan deelgebieden 1, 2 en 3. Door het ontbreken aan opgaande groenstructuren binnen deelgebied 4 kan de eekhoorn worden uitgesloten. Gecombineerd met de waarnemingen relatief korte afstand van het onderzoeksgebied kan de aanwezigheid van de eekhoorn niet worden uitgesloten binnen en grenzend aan de deelgebieden 1, 2 en 3.

Bever

Literatuur

Uit de NDFF-gegevens komen geen waarnemingen van de bever naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer rondom het onderzoeksgebied. Bevers komen voor in het overgangsg gebied tussen land en water zoals moerassen, beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rivieren en meren omzoomd door (broek)bossen met bomen als wilg en populier.

Veldbezoek

Binnen en direct grenzend aan het onderzoeksgebied zijn geen waterlichamen aanwezig. De bever kan op voorhand worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied.

Ten aanzien van het voorkomen van knaagdieren binnen het plangebied wordt het volgende geconcludeerd:

- Aanwezigheid van eekhoorn kan niet worden uitgesloten binnen en grenzend aan deelgebieden 1, 2 en 3.

3.2.4.3

Marterachtigen

Steenmarter

Literatuur

Uit het literatuuronderzoek komt de steenmarter naar voren in de directe omgeving de deelgebieden. Verblijfplaatsen kunnen zich onder andere bevinden in takkenhopen, dichte doornstruwelen en met name in gebouwen.

Veldbezoek

Binnen de deelgebieden zijn geen gebouwen aanwezig. Verblijfplaatsen van steenmarter in gebouwen binnen de deelgebieden kunnen op voorhand worden uitgesloten. Direct grenzend aan de deelgebieden zijn gebouwen

aanwezig die potentiële verblijfplaatsen voor de steenmarter vormen zoals het woonhuis gelegen tussen deelgebied 1 en 4.

In de bosschage binnen deelgebieden 2 en 3 zijn geen dichte braamstruwelen aangetroffen waar verblijfplaatsen van de steenmarter aanwezig kunnen zijn. De verharde oppervlakten en graslanden binnen deelgebieden 1 en 4 vormen ongeschikt geschikt leefgebied voor de steenmarter, door het gebrek aan dekking. De bosschage binnen deelgebied 3 vormt mogelijk wel geschikt leefgebied voor de steenmarter. De omgeving van deelgebied 3 vormt meer als voldoende alternatief leefgebied voor de soort waardoor het bosgebied binnen deelgebied 3 geen essentieel leefgebied vormt voor de steenmarter.

Boommarter

Literatuur

Uit de NDFF-gegevens komen geen waarnemingen van de boommarter naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied. Ook komt de verspreiding van de soort niet overeen met de ligging van het onderzoeksgebied (verspreidingsatlas). Boommarters kiezen de rustplaatsen vaak in boomholten, konijnen-, vossen- of dassenholen, tussen boomwortels of onder takkenbossen. Nesten zitten vaak in oude spechten- of eekhoornholten en soms in gebouwen die in of aan de rand van het bos staan.

Veldbezoek

Met het ontbreken van waarnemingen uit de NDFF-gegevens en het niet overeenkomen van de verspreiding van de soort met de ligging van het onderzoeksgebied, kan de soort op voorhand worden uitgesloten binnen en rondom het onderzoeksgebied.

Das

Literatuur

Uit de NDFF-gegevens komen de meest dichtbijzijnde waarnemingen van de das naar voren op circa 1,0 kilometer ten oosten van het onderzoeksgebied. De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Maar ook open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen zijn geschikte leefgebieden. Het voedselaanbod is vooral op bemeste grasweiden (regenwormen) en in maïsakkers (maïskolven) van het agrarische gebied te vinden.

Veldbezoek

Ten tijde van het veldbezoek zijn (verblijfs-)sporen aangetroffen van de das in de bosschage binnen het onderzoeksgebied. Dit betreffen meerdere hollen in de bosschage, binnen deelgebied 3. De hollen ogen verouderd door de aanwezigheid van een dikke laag bladeren en een ophoping van zand. Echter hierdoor kan de aanwezigheid van de das niet op voorhand worden uitgesloten. De das kan onder andere de bosschage bereiken vanuit het bosgebied ten noorden van de Noorderbaan, waar enkele waarnemingen van de das in naar voren komen. De Noorderbaan bevat een wildraster om te voorkomen dat grondgebonden zoogdieren zoals de das de Noorderbaan oversteken, echter is het raster o.a. geopend ten hoogte van de Berghemseweg-Noorderbaan. In afbeelding 16 is de locatie van het potentiële verblijfplaats van de das weergegeven. In afbeeldingen 17 en 18 is een impressie opgenomen van deze sporen.

Overige sporen van de das zijn binnen de overige deelgebieden niet aangetroffen. De aanwezigheid van de das kan binnen deelgebieden 1 en 4 op voorhand worden uitgesloten door de ligging in bebouwd gebied en de aanwezigheid van verharding en verstoring. Het kan vanwege de aangetroffen sporen niet op voorhand uitgesloten worden dat deelgebied 2 (door de ligging aan deelgebied 3 en de aanwezigheid van extensief beheerd grasland) van waarde is voor de das.

Afbeelding 16. De locatie van de aangetroffen sporen van de das (groene markering) ten opzichte van de deelgebieden (gele markering) en het onderzoeksgebied (rode markering).

Afbeelding 17. Één van de aangetroffen holen binnen deelgebied 3.

Afbeelding 18. Één van de aangetroffen holen binnen deelgebied 3.

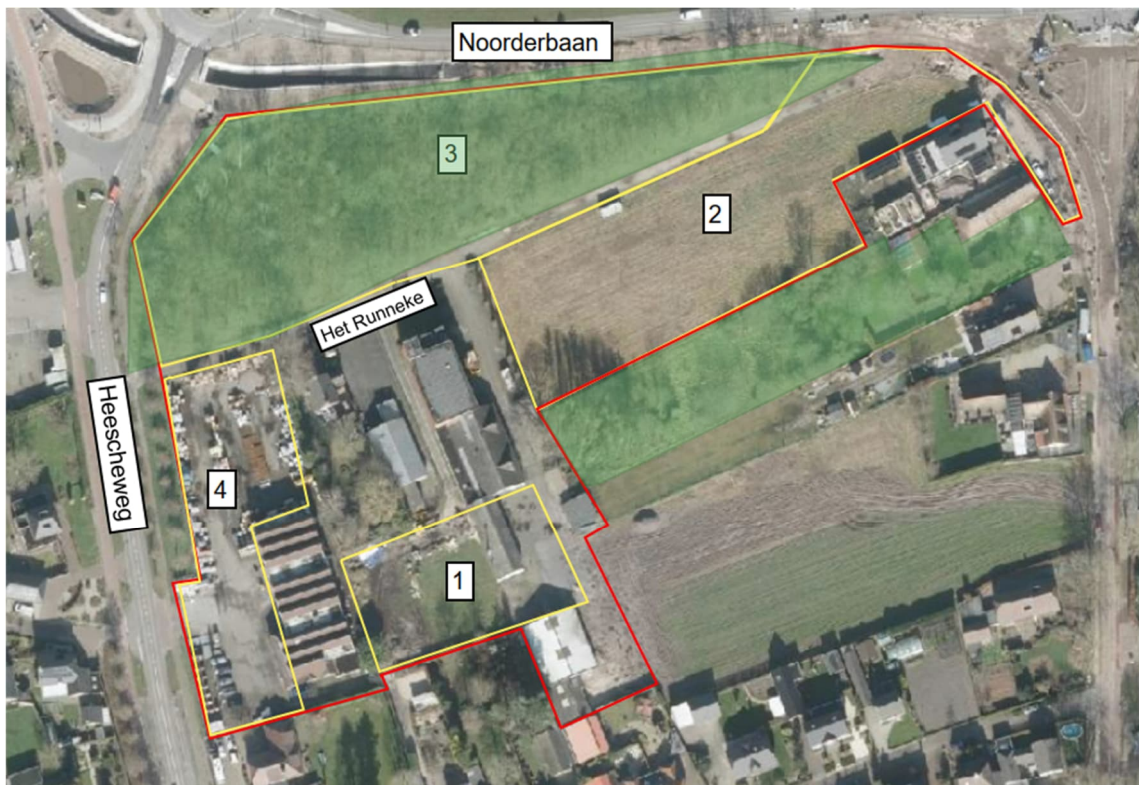
Bunzing, hermelijn en wezel

Literatuur

In de NDFF komen waarnemingen van de bunzing en wezel naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied. Bunzing, hermelijn en wezel hebben een voorkeur voor structuurrijk kleinschalig (cultuur)landschap waarin zij voldoende dekking vinden. Rust,- en voortplantingsplaatsen van de kleine marterachtigen worden gevormd door o.a. holen, houtstapels, mollennesten, takkenrillen en/of stapels stenen en puin. Als jachtgebied wordt gebruik gemaakt van landschapselementen zoals overhoekjes, bosjes en hagen. Ook (delen van) weilanden die direct grenzen aan dekking biedende structuren worden als jachtgebied

Veldbezoek

Ten tijde van het veldbezoek zijn geen exemplaren en/of sporen van de soorten aangetroffen. Wel zijn er potentiële verblijfplaatsen van de kleine marterachtigen aangetroffen. Dit betreffen de hopen in de bosschage binnen deelgebied 3 (afbeeldingen 16 t/m 18). In de groenstroken op de zuidelijke grens van deelgebied 2 kunnen hopen voorkomen die potentieel geschikte rustplaatsen,- en/of voortplantingslocaties vormen voor de kleine marterachtigen. Ten slotte vormen de groenstroken op de zuidelijke grens van deelgebied 2 en de bosschage in de deelgebieden 2 en 3 geschikte structuren in het landschap om te dienen als verbindingszones in het leefgebied van de kleine marterachtigen. Het overige deel van het onderzoeksgebied vormt marginaal geschikt leefgebied voor de kleine marterachtigen door het open karakter (geen dekking) van het bebouwde gebied. In afbeelding 19 is een kaart opgenomen waarbij de potentiële verblijfplaatsen en verbindingszones voor de kleine marterachtigen zijn weergegeven.

Afbeelding 19. Habitatgeschiktheid kaart kleine marterachtigen. (Rood= onderzoeksgebied, geel= deelgebieden, groen=potentiële verblijfplaatsen en/of foerageergebied en/of verbindingszones).

Ten aanzien van het voorkomen van marterachtigen binnen het onderzoeksgebied en de deelgebieden wordt het volgende geconcludeerd:

- De gebouwen buiten de deelgebieden vormen geschikte en potentiële verblijfplaatsen voor de steenmarter;
- De deelgebieden vormen marginaal geschikt leefgebied van de steenmarter;
- Deelgebieden 2 en 3 vormen geschikt leefgebied voor de das;
- Deelgebieden 2 en 3 vormen geschikt leefgebied voor de kleine marterachtigen.

3.2.4.4 Overige zoogdieren

Literatuur

Uit de NDFF komen waarnemingen van de volgende overige grondgebonden zoogdieren naar voren: egel, haas, konijn, ree, rosse woelmuis en vos.

Veldbezoek

Deelgebieden 1 en 4 vormen marginaal geschikt leefgebied voor de bovenstaande soorten door de aanwezigheid van met name verharding. Deelgebieden 2 en 3 vormen geschikt leefgebied voor de egel, haas, konijn, ree en vos. Met name de bosschage en de groenstroken binnen en grenzend aan de deelgebieden vormen geschikt leefgebied voor egel, haas, konijn, ree en vos.

De overige onder de Habitatrichtlijn vallende in Nederland voorkomende zoogdieren betreffen of zeezoogdieren of slechts zelden in Limburgse bossen waargenomen soorten. Hieronder vallen de wilde kat, de lynx en de in Nederland aangetroffen wolf met een vastgesteld leefgebied op enkele (bekende) locaties in Nederland. Derhalve kan worden gesteld dat binnen het onderzoeksgebied geen onder dit beschermingsregime vallende overige zoogdieren voorkomen.

Ten aanzien van het voorkomen van algemene zoogdiersoorten binnen het onderzoeksgebied wordt het volgende geconcludeerd:

- Deelgebieden 2 en 3 vormen geschikt leefgebied voor algemeen voorkomende zoogdiersoorten, zoals egel en vos.

3.2.1 Amfibieën

Literatuur

Uit de NDFF-gegevens komen de volgende amfibiesoorten naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied: Alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad, kamsalamander, kleine watersalamander en rugstreeppad.

Veldbezoek

Binnen en rondom het gehele onderzoeksgebied zijn geen waterlichamen aangetroffen. De aanwezigheid van voortplantingswateren kan worden uitgesloten en daarmee de bovenstaande soorten.

Algemene vrijgestelde amfibieën zoals bijvoorbeeld de gewone pad en bastaardkikker zijn minder kritisch qua voortplantingswateren en kunnen wel voorkomen in sloten in de directe omgeving van het onderzoeksgebied. Zwervende, algemene amfibieën kunnen voorkomen binnen het onderzoeksgebied en de deelgebieden en maken mogelijk van het struweel/bos als landbiotoop.

Ten aanzien van het voorkomen van amfibieën binnen het onderzoeksgebied wordt het volgende geconcludeerd:

- Algemene, zwervende amfibieën kunnen niet worden uitgesloten binnen het onderzoeksgebied en de deelgebieden.

3.2.2 Reptielen

Literatuur

Uit de NDFF-gegevens komen waarnemingen van de levendbarende hagedis naar voren binnen een straal van 1,5 kilometer van het onderzoeksgebied.

Veldbezoek

Door het ontbreken van voor reptielen geschikte ecotopen binnen het onderzoeksgebied (structuurrijke vegetatie met voldoende rustige, open, zandige en zonnige plekken) kan het voorkomen van essentieel leefgebied van reptielen binnen het onderzoeksgebied en de deelgebieden worden uitgesloten.

Ten aanzien van het voorkomen van reptielen binnen het onderzoeksgebied en de deelgebieden wordt het volgende geconcludeerd:

- Beschermde reptielen kunnen op voorhand worden uitgesloten.

3.2.3 Vissen

Beschermde vissoorten

Literatuur

Binnen het onderzoeksgebied en de bijgaande deelgebieden en de directe omgeving van 1,5 kilometer komen geen waarnemingen van beschermde vissoorten naar voren.

Veldbezoek

Beschermde vissoorten hebben een beperkte verspreiding en zijn met name afhankelijk van (snel) stromend en zuurstofrijk water. Met het ontbreken van waterlichamen, kunnen de soorten worden uitgesloten op aanwezigheid binnen het onderzoeksgebied.

Ten aanzien van het voorkomen van vissen binnen het onderzoeksgebied en de deelgebieden wordt het volgende geconcludeerd:

- Beschermde vissen kunnen binnen het onderzoeksgebied en de deelgebieden op voorhand worden uitgesloten.

3.2.4 Ongewervelden

Beekrombout

Literatuur

Uit de NDFF-gegevens komen waarnemingen van de beekrombout naar voren op circa 1,2 kilometer ten noordwesten van het onderzoeksgebied. De soort komt voor in grotere beken en kleine rivieren. Ook komt de soort soms voor in grote rivieren en in kanalen.

Veldbezoek

De beekrombout is met name afhankelijk van stromend en zuurstofrijk water. Met het ontbreken van waterlichamen, kan de beekrombout worden uitgesloten op aanwezigheid binnen het onderzoeksgebied.

Overige soorten

In verband met het ontbreken van voor overige beschermde ongewervelden geschikte ecotopen in het onderzoeksgebied en deelgebieden (o.a. oude eiken) kan het voorkomen van overige beschermde ongewervelden redelijkerwijs worden uitgesloten.

Ten aanzien van het voorkomen van ongewervelden binnen het onderzoeksgebied en de deelgebieden wordt het volgende geconcludeerd:

- Beschermde ongewervelden kunnen op voorhand worden uitgesloten.

3.2.5 Rode lijst soorten

Naast de wettelijk beschermde soorten is in zowel de literatuurstudie als het veldbezoek onderzocht of er Rode lijst soorten aanwezig zijn binnen het plangebied en of het plangebied van significante waarde is als leefgebied voor deze soorten.

Uit NDFF zijn een groot aantal rode lijst soorten gekomen die binnen anderhalve kilometer van het plangebied zijn waargenomen. Hiervan zijn de flora, schimmels en ongewervelden de grootste vertegenwoordigers. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of het plangebied een wezenlijke bijdrage kan zijn voor rode lijst soorten. Het plangebied bestaat uit bebouwing, een braakliggend perceel en bosbiotoop. Het plangebied biedt voor rode lijst soorten geen waarde als geschikt of belangrijk habitat. Mede doordat ten noorden van het plangebied een groot natuurgebied aanwezig is, wat van grotere natuurwaarde is voor soorten. De werkzaamheden zullen daarom geen effect hebben op de instandhouding van deze soorten. Wel is de zorgplicht altijd van toepassing, zie ook paragraaf 6.1.

4

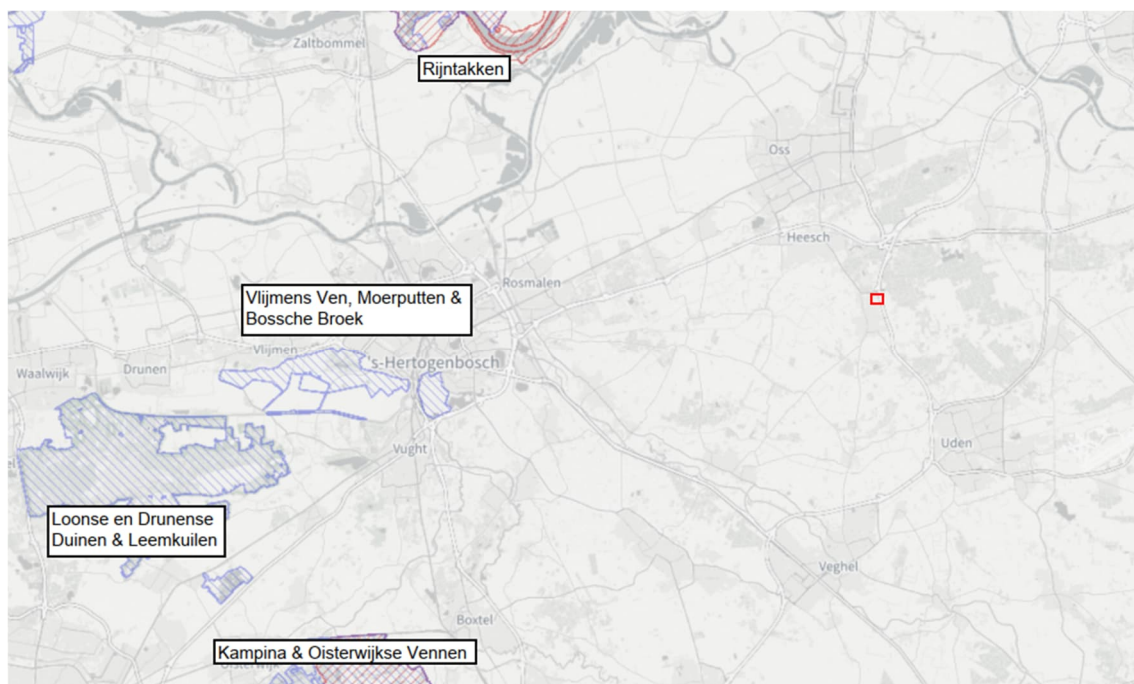
In dit hoofdstuk is aangegeven of het onderzoeksgebied met de bijbehorende deelgebieden binnen of in de nabijheid van beschermde natuurgebieden gelegen is. Ook is nagegaan of binnen het onderzoeksgebied met de bijbehorende deelgebieden houtopstanden aanwezig zijn die vallen onder de bescherming van de Omgevingswet. Daarbij is gebruik gemaakt van gegevens van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de provincie Noord-Brabant en de gemeente Bernheze. In bijlage 1 is een korte toelichting van de Omgevingswet opgenomen.

4.1

Het onderzoeksgebied is niet gelegen binnen of direct grenzend aan een gebied dat is aangewezen als Natura 2000-gebied. De ligging van het onderzoeksgebied ten opzichte van de Natura 2000-gebieden is weergegeven in afbeelding 20 in tabel 2.

Tabel 2. Natura 2000-gebieden en de afstand tot het onderzoeksgebied.

Natura 2000-gebied	Afstand tot het plangebied
Rijntakken	Circa 17.0 kilometer
Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek	Circa 17.5 kilometer
Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen	Circa 24.0 kilometer
Kampina & Oisterwijkse Vennen	Circa 25.0 kilometer

Afbeelding 20. Ligging van het onderzoeksgebied (rode vierkant) ten opzichte van de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden (bron: Natura2000-Viewer).

4.2 Provinciale gebiedsbescherming

In afbeelding 21 is te zien dat het onderzoeksgebied niet is gelegen in of direct grenst aan een gebied aangewezen als Natuurnetwerk Nederland (NNN). In provincie Noord-Brabant het Natuurnetwerk Brabant genoemd (NNB). Het meest dichtstbijzijnde NNB gebied is gelegen op circa 30 meter ten noorden van het onderzoeksgebied.

Afbeelding 21. Ligging van het plangebied (rood gemarkeerd) ten opzichte van het Natuurnetwerk Brabant (groen gemarkeerd) (bron: Provincie Noord-Brabant, kaartbank Noord-Brabant).

4.3 Houtopstanden

Bij de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen en de bijbehorende werkzaamheden worden op twee locaties in het bosbiotoop bomen gekapt ten behoeve van de waterbuffer en de bedrijventerrein (deelgebied 3). De houtopstanden/bomen binnen deelgebied 3 vallen binnen de bebouwde kom van gemeente Bernheze, waardoor deze onder het gemeentelijk kapbeleid vallen. Binnen het deelgebied is een monumentale boom aanwezig (afbeelding 22).

Afbeelding 22. Monumentale boom (donkergroene stip) in het plangebied. Bron: gemeente Bernheze, 2024.

In gemeente Bernheze is voor het kappen van bomen in een bomenstructuur of monumentale bomen een omgevingsvergunning benodigd. De bomen in het bosbiotoop vallen voor een deel binnen een bomenstructuur. Het deel binnen de structuur is vergunningplichtig. Daarnaast is het kappen van de monumentale boom vergunningplichtig.

5 EFFECTEN VOORGENOMEN INGREPEN

Dit hoofdstuk beschrijft de effecten van de voorgenomen ingrepen en het toekomstig gebruik van de deelgebieden binnen het onderzoeksgebied op de (mogelijk) voorkomende beschermde soorten. Op basis van de bronnenstudie en het veldbezoek kunnen de soortgroepen flora, vissen, reptielen en ongewervelden worden uitgesloten. Deze (soort)groepen worden dan ook niet verder behandeld in deze rapportage. Verder wordt aandacht besteed aan de gevolgen van de voorgenomen ingrepen voor de beschermde gebieden.

5.1 Beschermde soorten

Uit hoofdstuk 3 is gebleken dat binnen en rondom het plangebied beschermde soorten voorkomen of voor kunnen komen. Per soortgroep worden de mogelijke effecten van de voorgenomen ingreep aangegeven.

5.1.1 Vogels

5.1.1.1 Jaarrond beschermde nesten

Jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw, huismus, kerkuil, ooievaar, steenuil, wespandief en zwarte wouw worden niet verwacht, door de deelgebieden ongeschikt zijn voor deze soorten. Wel is onderzoeksgebied en de deelgebieden mogelijk onderdeel van het functioneel leefgebied, maar doordat de bovenstaande soorten over grote afstanden foerageren kunnen effecten redelijkerwijs worden uitgesloten.

Jaarrond beschermde nesten in bomen

Ten tijde van het veldbezoek kon het dichte bladerdek van de bomen niet geheel geïnspecteerd worden. In de groenstructuren binnen en op de grenzen van de deelgebieden kunnen (aanvullend op een aangetroffen takkennest) ook grote takkennesten aanwezig zijn, die potentiële broedlocaties vormen voor vogels met een jaarrond beschermd nest zoals de buizerd, ransuil, boomvalk en/of sperwer. Met de voorgenomen plannen wordt een deel van de bosschage verwijderd en vinden werkzaamheden/ruimtelijke ontwikkelingen plaats grenzend aan de potentieel geschikte broedlocaties. Voor alle potentiële broedlocaties geldt dat de bouwwerkzaamheden plaatsvinden binnen de verstoringafstand van 75 meter en/of de potentieel geschikte broedlocaties mogelijk worden verwijderd/vernietigd. Hierdoor is er zowel in de realisatie- als gebruiksfase sprake van verstoring en/of vernietiging van de nesten. Wanneer de verstoring/vernietiging plaatsvindt tijdens het broedseizoen kan dit ook leiden tot het sterven van (jonge) vogels. Negatieve effecten kunnen niet worden uitgesloten.

5.1.1.2 Omgevingsscansoorten

Omgevingsscansoorten betreffen vogels met nesten die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Dit betreffen binnen provincie Noord-Brabant categorie 5 -soorten. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Binnen en in de directe omgeving van het onderzoeksgebied en de deelgebieden is meer dan voldoende alternatief broedbiotoop aanwezig voor de omgevingsscansoorten. Deze vogelsoorten worden gezien als algemene broedvogels.

5.1.1.3 Algemene broedvogels

Binnen het onderzoeksgebied en de deelgebieden vormen met name de bosschage binnen deelgebieden 2 en 3 en de groenstroken grenzend aan de zuidzijde van deelgebied 2 voor algemene broedvogels geschikt broedbiotoop (Wnb-beschermingsregime Vogelrichtlijnsoorten) tijdens het broedseizoen (globaal van half maart tot half juli). Ook de extensief beheerde graslanden en overige groenstructuren binnen het onderzoeksgebied en

de deelgebieden vormen geschikt broedbiotoop voor de algemene broedvogels. Als gevolg van de toekomstige inrichting van het onderzoeksgebied en de deelgebieden verdwijnt lokaal een deel van dit broedbiotoop en treedt er tijdelijk verstoring op. De omgeving biedt echter in ruime mate geschikt alternatief broedbiotoop voor deze vogelsoorten. Van permanente effecten door oppervlakteverlies is derhalve geen sprake. Wanneer de ruimtelijke ontwikkelingen uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen, kunnen broedende vogels mogelijk gedood worden en broedsels verloren gaan. Negatieve effecten kunnen op voorhand niet worden uitgesloten.

5.1.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Uit de resultaten blijkt dat meerdere soorten vleermuizen binnen het onderzoeksgebied en de deelgebieden kunnen voorkomen. Grenzend aan deelgebied 2 en in de invloedssfeer van de werkzaamheden en/of ruimtelijke ontwikkelingen zijn mogelijk vaste rust- en voortplantingsplaatsen van boombewonende soorten aanwezig. Met het realiseren van het bedrijfsperceel binnen deelgebied 2 blijft de dode boom behouden. De potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen worden door de voorgenomen ontwikkelingen niet aangetast/verwijderd. Wel kan aanvullende verlichting, in de voorgenomen plannen en de werkzaamheden, mogelijk een negatief effect hebben op de potentiële verblijfplaatsen. In de voorgenomen plannen en werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met uitstraling van de aanvullende verlichting.

Foerageergebied/vliegroutes

Deelgebied 3 bestaat uit een bosschage die geleiding biedt in het landschap en hiermee mogelijk essentiële waarde biedt aan de aanwezige vleermuizen in de vorm van foerageergebied en/of vliegroutes. De voorgenomen ontwikkelingen en met name de exacte kap van de bomen binnen deelgebied 3 zijn nog niet bekend. Door het verdwijnen van (naar verwachting) een grotendeel van de bosschage kunnen negatieve effecten op de mogelijk essentieel voorkomende vliegroutes en/of foerageergebieden niet worden uitgesloten.

5.1.3 Grondgebonden zoogdieren

5.1.3.1 Algemeen voorkomende zoogdiersoorten

Het onderzoeksgebied en met name deelgebieden 1,2 en 3 zijn geschikt als leefgebied voor algemeen voorkomende muizensoorten, vos, haas, konijn en egel. Voor deze soorten geldt dat deze door provincie Noord-Brabant voor ruimtelijke ingrepen zijn vrijgesteld van de Omgevingswet (bijlage 3). De omgeving van het onderzoeksgebied biedt ruim voldoende alternatief leefgebied voor een gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Permanente negatieve effecten door de werkzaamheden worden daarom niet verwacht. De werkzaamheden zelf hebben mogelijk wel een negatief effect op individuen van voorkomende soorten. Kleine zoogdiersoorten kunnen mogelijk worden gedood of vaste rust- en verblijfplaatsen worden vernield (Wvnb artikel 3.10.1).

5.1.3.2 Das

Rust- en/of verblijfplaatsen van de das kunnen niet worden uitgesloten in de bosschage binnen deelgebied 3. Ook kan niet worden uitgesloten dat deelgebied 2 mogelijk van waarde is voor de das (foerageergebied). Bij de aanleg,- en gebruiksfase van de ruimtelijke ontwikkelingen verdwijnt een deel van de bosschage en de hopen in deze bosschage (potentiële verblijf,- en/of rustplaats). Mogelijk verdwijnt een deel van het leefgebied van de das binnen deelgebied 2. Negatieve effecten op de das zijn niet op voorhand uit te sluiten.

5.1.3.3 Kleine marterachtigen

Mogelijke rust,- en/of voortplantingsplaatsen van kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) zijn binnen, op de grenzen en direct grenzend aan deelgebieden 2 en 3 aanwezig in de vorm van bosschage, groenstroken, (oude) hopen en extensief beheerd grasland.

Kleine marterachtigen zijn minder strikt gebonden aan een specifiek foerageerbiotoop, maar foerageren naar verwachting in de geruime omgeving van de deelgebieden en het onderzoeksgebied, waar geschikt leefgebied aanwezig is. Een optimaal habitat met veel woelmuizen is minimaal 1 hectare groot (provincie Noord-Brabant, 2017). Binnen het gehele onderzoeksgebied en met name deelgebieden 2 en 3 is een diversiteit van biotopen en leefgebieden aanwezig en komen waarschijnlijk meerdere muizensoorten voor binnen en op de grenzen van

deelgebieden 2 en 3. Op basis hiervan betreft het onderzoeksgebied en deelgebieden 2 en 3 een potentieel geschikt foerageergebied voor kleine marterachtigen. Ook al worden de groenstroken op de grenzen van deelgebied 2 ontzien is er mogelijk sprake van mogelijk essentieel foerageerbiotoop/leefgebied dat verloren gaat tijdens de ontwikkeling in de bosschage van deelgebied 3 en het grasland binnen deelgebied 2. Ten slotte wordt binnen deelgebied 3 potentieel in gebruik genomen rust,- en/of voortplantingsplaatsen in de vorm van (oude) hollen verstoord en vernietigd. Hierdoor kan niet uitgesloten worden dat de werkzaamheden binnen de deelgebieden leiden tot een verlies aan verblijfplaatsen en geschikt leefgebied voor kleine marterachtigen. Door de geplande ingreep verdwijnt een deel van geschikt leefgebied van de kleine marterachtigen. Negatieve effecten kunnen niet worden uitgesloten.

5.1.3.4 Steenmarter

Rust, en/of verblijfplaatsen van de steenmarter zijn mogelijk aanwezig in de groenstructuren en gebouwen grenzend aan de deelgebieden. Deze gebouwen en groenstructuren worden niet aangetast tijdens de aanleg,- en gebruiksfase, waardoor de potentieel voorkomende rust, en/of verblijfplaatsen van de steenmarter niet worden aangetast. De steenmarter is daarnaast minder strikt gebonden aan een specifiek foerageerbiotoop, maar foerageren naar verwachting in de geruime omgeving van het onderzoeksgebied en de deelgebieden. Er is derhalve geen sprake van essentieel foerageerbiotoop dat tijdelijk verloren gaat. In de gebruiksfase wordt ook meer als voldoende alternatief leefgebied gecreëerd middels de aanleg van meer groen (o.a. de waterbuffers). De steenmarter is voldoende flexibel om tijdens de werkzaamheden de deelgebieden te mijden, zodat ook tijdelijke negatieve effecten niet verwacht worden. Het overige deel van het onderzoeksgebied vormt geen essentieel leefgebied voor de steenmarter. Negatieve effecten kunnen door de aanleg,- en gebruiksfase op de steenmarter redelijkerwijs worden uitgesloten.

5.1.3.5 Eekhoorn

Het voorkomen van de eekhoorn kan niet op voorhand worden uitgesloten. Het kappen van bomen kan daarom leiden tot het vernielen van nesten en/of leefgebied, wanneer sprake is van de aanwezigheid van eekhoorns ter plaatse. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van eekhoorn dient hierover uitsluitsel te geven.

5.1.4 Amfibieën

5.1.4.1 Algemeen voorkomende amfibieën

Binnen het plangebied worden algemeen voorkomende en zwervende amfibieën verwacht die vanuit de wijde omgeving met name zwervend binnen het onderzoeksgebied en de deelgebieden terecht kunnen komen. De omgeving biedt voor deze soorten ruim voldoende alternatief leef- en foerageergebied. Hiermee kan een permanent negatief effect op algemeen voorkomende amfibieën worden uitgesloten. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden treden mogelijk wel negatieve effecten op. Zo kunnen individuen worden verwond of gedood of worden verblijfplaatsen vernield. Er dient derhalve rekening gehouden te worden met de zorgplicht.

5.2 Beschermde gebieden

Binnen de grenzen van en in de omgeving van het plangebied zijn zoals beschreven in hoofdstuk 4 beschermde gebieden gelegen. Aangegeven wordt welke effecten deze gebieden (mogelijk) kunnen ondervinden van de voorgenomen ingrepen.

5.2.1 Natura 2000-gebieden

Het Natura 2000-gebied welke het dichtste bij het onderzoeksgebied ligt is 'Rijntakken' ten noorden van het onderzoeksgebied, op circa 17.0 kilometer van het onderzoeksgebied.

Met de uit te voeren werkzaamheden zal er geen sprake zijn van geluid- en lichtoverlast. Deze leiden op een afstand van circa 17.0 kilometer niet tot verstoring in het Natura 2000-gebied. De ingreep draagt niet bij aan verreikende effecten zoals verontreiniging en verdroging. Effecten door stikstofdepositie in de aanlegfase kunnen echter niet op voorhand worden uitgesloten. Het plan heeft een verkeer aantrekkende werking en ook bij de

aanleg kan een effect als gevolg van stikstofdepositie niet op voorhand uitgesloten worden. Middels een Aeriusberekening dient berekend te worden in hoeverre het plan en de aanleg daarvan leidt tot een toename aan stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden.

5.2.2 Provinciale gebiedsbescherming

Het onderzoeksgebied valt buiten de begrenzing van het NNB en is gelegen op circa 30 meter ten zuiden van het meest dichtbijzijnde gebied aangewezen als NNB. In lid 6 van art. 5.1 VR van de provincie Noord-Brabant staat de "externe werking" beschreven. Dit betekent wanneer een bestemmingsplan buiten het NNB ligt en leidt tot een aantasting van de ecologische kenmerken en waarden van het NNB anders dan door de verspreiding van stoffen in de lucht of water, deze negatieve effecten waar mogelijk worden beperkt en de overblijvende, negatieve effecten worden gecompenseerd.

Door de korte ligging van het onderzoeksgebied en de ingreeplocaties (de deelgebieden) kunnen mogelijke negatieve effecten op het NNB op voorhand niet worden uitgesloten.

5.2.3 Houtopstanden

In gemeente Bernheze is voor het kappen van bomen in een bomenstructuur een omgevingsvergunning benodigd. De bomen in het bosbiotoop (deelgebied 3) binnen het onderzoeksgebied vallen binnen een bosschage en betreft een bomenstructuur. Voor het kappen van de bomen binnen deelgebied 3 is een omgevingsvergunning van gemeente Bernheze benodigd. Zie hoofdstuk 4.3. voor meer toelichting.

6 CONCLUSIES

Op basis van de resultaten uit dit verkennend flora- en faunaonderzoek blijkt dat het voornemen het plangebied te herontwikkelen een negatief effect kan hebben op enkele soorten. Voor de verschillende soort(groep)en wordt beschreven welke schadelijke handelingen uit de Omgevingswet worden overtreden en in hoeverre dit de realisatie van het voornemen in gevaar kan brengen. Eventueel te treffen vervolgstappen worden daarbij aangegeven.

6.1 Toetsing algemene en specifieke zorgplichtbepalingen

Vanuit de zorgplichtbepalingen in de Omgevingswet, die met name bedoeld zijn als instrument om de in het wild levende planten en dieren (en habitats) in een gunstige staat van instandhouding te houden, moet gekeken worden naar mogelijke nadelige gevolgen op de staat van instandhouding op deze soorten en habitats.

Nadelige gevolgen moeten zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt worden (art. 11.27, 1e lid Bal). In het tweede lid onder a staat aangegeven dat deze plicht in ieder geval inhoudt dat moet worden nagegaan of er aanwijzingen zijn van de aanwezigheid van een aantal type soorten die kwetsbaar of bedreigd zijn. Deze soorten betreffen in Nederland van nature voorkomende Vogelrichtlijnsoorten (bijlage I Vrl en niet in die bijlage genoemde, geregeld in Nederland voorkomende trekvogelsoorten als bedoeld in artikel 4, 2e lid Vrl), Habitatrichtlijnsoorten (bijlage II, IV en V Hrl), nationaal beschermde soorten (bijlage IX Bal), dieren of planten die staan opgenomen op de Rode Lijsten en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats.

De zorgplicht geldt altijd voor alle in het wild levende soorten, ongeacht een eventueel van toepassing zijnde vrijstelling, gedragscode of vergunning. Er dient bij het uitvoeren van de werkzaamheden redelijkerwijs voorkomen te worden dat er zodoende schadelijke handelingen plaatsvinden op soorten (en relevante leefgebieden of natuurlijke habitats) die niet beschermd zijn onder de Omgevingswet. De wijze waarop hieraan invulling wordt gegeven dient door een ecoloog in afstemming met de opdrachtgever nader bepaald te worden. Daar waar de zorgplicht van toepassing is op beschermde soorten, wordt dit nader toegelicht in paragraaf 5.2.

6.2 Beschermde soorten

6.2.1 Jaarrond beschermde nesten – nadere controle nesten

De bosschage en groenstroken binnen, op de grenzen en grenzend aan deelgebieden 2 en 3 kon tijdens het veldbezoek niet vastgesteld worden of er grotere nesten aanwezig zijn en mogelijk binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden en beoogde ontwikkelingen vallen. Indien jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn, kan er mogelijk sprake zijn van kap van nestbomen en directe aantasting van het nest en/of kan er sprake zijn van verstoring door de aanleg,- en gebruiksfase van de voorgenomen plannen, waardoor inzicht in de aanwezigheid van deze nesten noodzakelijk is. Middels een nader veldbezoek in het bladerloze seizoen dient vastgesteld te worden of er nesten aanwezig zijn in de bomen binnen en direct rondom deelgebieden 2 en 3. Dit betreft (afhankelijk van de weersomstandigheden) de periode januari- maart.

6.2.2 Algemene broedvogels – rekening houden met broedseizoen

Het verdwijnen van een deel van het bosgebied en het verwijderen van het extensief beheerde grasland binnen het onderzoeksgebied en met name deelgebieden 2 en 3 leidt mogelijk tot negatieve effecten op broedvogels, zoals het doden of verwonden van vogels (Ow artikel 11.37.1a) en het vernielen van nesten of eieren (Ow artikel 11.37.1b). Het is hiernaast tevens mogelijk dat als gevolg van de werkzaamheden vogels verstoord worden (Ow artikel 11.37.1d). Doordat de staat van instandhouding van de te verwachten vogels binnen het plangebied gunstig is, als gevolg van een grote hoeveelheid geschikt leefgebied in de omgeving, leidt het verstoren van vogels niet tot een overtreding van de Omgevingswet.

In gebruik zijnde nesten zijn streng beschermd en mogen daarom niet worden vernield. Hiervoor is geen vergunning in het kader van de Omgevingswet mogelijk. Er dient daarom voorkomen te worden dat nesten van vogels vernield worden bij de werkzaamheden binnen het plangebied. Er dient derhalve gewerkt te worden buiten het broedseizoen. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli, afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoort.

Indien het niet mogelijk is om te werken buiten het broedseizoen, kan middels een broedvogelschouw onderzocht worden of in gebruik zijnde nesten aanwezig zijn in de aanwezige vegetatie. Indien nesten afwezig zijn, kunnen de bomen en/of terreinen vrijgegeven worden voor de werkzaamheden.

Door middel van zorgvuldig handelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan een schadelijke handeling in het kader van de Omgevingswet voorkomen worden.

6.2.3 Vleermuizen – nadere beoordeling effecten a.d.h.v. het definitieve ontwerp

Grenzend aan deelgebied 2 en in de invloedssfeer van de werkzaamheden en/of ruimtelijke ontwikkelingen zijn mogelijk vaste rust- en voortplantingsplaatsen van boombewonende soorten aanwezig. Met het realiseren van het bedrijfsperceel binnen deelgebied 2 blijft de dode boom behouden. De potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen worden door de voorgenomen ontwikkelingen niet aangetast/verwijderd. Wel kan aanvullende verlichting, in de voorgenomen plannen en de werkzaamheden, mogelijk een negatief effect hebben op de potentiële verblijfplaatsen. In de voorgenomen plannen en werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met uitstraling van de aanvullende verlichting. Momenteel is de exacte invulling van de deelgebieden niet bekend. Middels het definitieve ontwerp en (indien aanwezig) een lichtplan dient met een nadere beoordeling vastgesteld te worden of er negatieve effecten op de verblijfplaatsen optreedt. Dit geldt ook voor de ruimtelijke ingrepen met werkzaamheden binnen en rondom deelgebied 3.

6.2.4 Vleermuizen – rekening houden met verlichting in het ontwerp en tijdens de werkzaamheden

Uit de resultaten blijkt dat binnen het onderzoeksgebied geen essentiële foerageergebieden en/of vliegroutes te verwachten zijn. Echter maken vleermuizen en andere dieren naar verwachting wel gebruik van de groenstructuren binnen de deelgebieden en het onderzoeksgebied. Om rekening te houden met de voorkomende vleermuizen en overige dieren kan tijdens de werkzaamheden en de gebruiksfase verlichting zo worden geplaatst dat voorkomen wordt dat de verlichting uitstraalt richting de naastgelegen bomen/heesters en opgaande groenstructuren. In het ontwerp dient het liefste rekening gehouden te worden met de te aanleggen verlichting binnen de deelgebieden, waarbij de verlichting niet kan uitstralen richting de groenstroken rondom het plangebied en/of dient gebruikt gemaakt te worden van (vleermuis/) diervriendelijke verlichting.

6.2.5 Algemeen voorkomende soorten – rekening houden met zorgplicht

De deelgebieden (m.u.v. deelgebied 4) fungeert als leefgebied voor algemeen voorkomende soorten, zoals egel, konijn en algemene muizensoorten. Met name de groenstructuren binnen en grenzend aan deelgebieden 1 t/m 3. De omgeving van de deelgebieden bieden ruim voldoende alternatief leefgebied tijdens de werkzaamheden ter behoud van een gunstige staat van instandhouding van de algemene zoogdier,- en amfibiesoorten. Permanente negatieve effecten als gevolg van de werkzaamheden worden niet verwacht op de algemene zoogdier,- en amfibiesoorten. De werkzaamheden zelf hebben mogelijk wel een negatief effect op individuen van voorkomende soorten. Kleine zoogdiersoorten en amfibieën worden mogelijk gedood of vaste rust- en verblijfplaatsen worden mogelijk vernield (Ow artikel 11.54.1a en b).

De mogelijk voorkomende zoogdier- en amfibiesoorten zijn in de provinciale verordening van de provincie Noord-Brabant vrijgesteld van ontheffing voor het vernielen van vaste rust- en verblijfplaatsen. Het doden van individuen van deze soorten blijft verboden, maar het vangen met als doel deze weer elders uit te zetten daarentegen is wel vrijgesteld van een vergunningplicht. Door middel van zorgvuldig handelen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden kan daarom een schadelijke handeling in het kader van de Omgevingswet voorkomen worden. Dit houdt in dat aangetroffen individuen van de soort verjaagd dienen te worden of gevangen en vrijgelaten dienen te worden in het aanliggend gebied, buiten invloed van de werkzaamheden.

6.2.6 Das – nader soortenonderzoek

Binnen deelgebied 3 is een potentiële verblijfplaats van de das aanwezig. Door de voorgenomen werkzaamheden en ontwikkelingen kan de functionaliteit van de potentiële verblijfplaats van de das niet worden gegarandeerd. Momenteel is de exacte invulling van de deelgebieden niet bekend echter omdat het leefgebied van de das een groot oppervlakte kan omvatten, kunnen ingrepen verspreid over de deelgebieden mogelijk negatieve effecten uitoefenen op de das. Gezien de (gedeeltelijke) aanwezigheid van een raster rondom het onderzoeksgebied en een raster ten noorden van de Noorderbaan, dient allereerst middels een literatuuronderzoek en drie veldbezoeken de aanwezigheid van de das vastgesteld te worden in het onderzoeksgebied.

6.2.7 Kleine marterachtigen – nader soortenonderzoek

Negatieve effecten op kleine marterachtigen kunnen niet op voorhand worden uitgesloten, omdat de bossen en extensief beheer grasland in potentie geschikt leefgebied bieden. Middels een nader soortenonderzoek naar deze soortgroep dient uitsluitel verkregen te worden over het voorkomen hiervan.

6.2.8 Eekhoorn – nader onderzoek

De aanwezigheid van eekhoorn in het plangebied is niet op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van deze soort dien uitsluitel hierover te geven. Aan de hand daarvan dient, bij aanwezigheid van de soort, beoordeeld te worden of sprake is van een effect.

6.3 Beschermde gebieden

6.3.1 Natura 2000-gebieden – nader stikstofdepositieonderzoek

Zoals beschreven in hoofdstuk 5 kan niet worden uitgesloten dat door stikstofdepositie (vermesting en verzuring) negatieve effecten optreden op omliggende Natura 2000-gebieden. Middels een Aeriusberekening dient berekend te worden in hoeverre het plan en de aanleg daarvan leidt tot een toename aan stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden.

6.3.2 Provinciale gebiedsbescherming – beoordeling a.d.h.v. het definitieve ontwerp

Door de korte ligging van het onderzoeksgebied en de ingreeplocaties (de deelgebieden) kunnen mogelijke negatieve effecten op het NNB op voorhand niet worden uitgesloten echter is de exacte invulling van de deelgebieden (met name deelgebied 3) niet bekend. Middels het definitieve ontwerp dient vastgesteld te worden of er daadwerkelijk sprake is van negatieve effecten op het NNB.

6.3.3 Houtopstanden – aanvraag omgevingsvergunning voor kap

In gemeente Bernheze is voor het kappen van bomen in een bomenstructuur een omgevingsvergunning benodigd. De bomen in het bosbiotoop binnen het onderzoeksgebied vallen binnen een bosschage en betreft een bomenstructuur. Voor het kappen van de bomen binnen deelgebied 3 is een omgevingsvergunning van gemeente Bernheze benodigd. Zie hoofdstuk 4.3. voor meer toelichting.

7 GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Chinery, M., 2004. Nieuwe insecten gids. Tirion Natuur, Baarn

Dietz, C. en A. Kiefer, 2017. Veldgids, Vleermuizen van Europa. KNNV Uitgeverij, Zeist

Provincie Noord-Brabant, 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Rapportnummer 2017.32. Oktober 2017.

Schauer, T., C. Caspari, en S. Caspari, 2016. Nieuwe plantengids voor onderweg. Kosmos Uitgevers, Utrecht.

Slagter, D., 2016. Winterflora bomen en struiken. Uitgeverij NatuurMedia, Amsterdam.

Stumpel, T. en H. Strijbosch 2017. Veldgids, Amfibieën en reptielen. KNNV Uitgeverij, Zeist

Svensson, L., 2016. ANWB-vogelgids van Europa. ANWB B.V., Den Haag

Twisk, P., A. van Diepenbeek en J.P. Bekker, 2016. Veldgids Europese zoogdieren. Stichting Uitgeverij KNNV, Zeist.

Nationale Databank Flora en Fauna

Nationale Databank Flora en Fauna: gegevensexport op 26-06-2023 en nadere controle op 30-4-2024 in verband met omzetten rapportage naar Omgevingswet.

Websites

www.floron.nl

www.minlnv.nederlandsesoorten.nl/soorten

www.overheid.nl

www.ravon.nl

www.rijksoverheid.nl

www.sovon.nl

www.synbiosys.alterra.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.vleermuis.net

www.vlinderstichting.nl

www.vogelbescherming.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.noord-brabant.maps.arcgis.com

BIJLAGEN

B1 NATUURBESCHERMING

In deze bijlage vindt een beknopte toelichting plaats op alle beschermde natuurwaarden in Nederland. Het overzicht geldt voor plannen en projecten in het kader van ruimtelijke ingrepen, zoals beheer, onderhoud en ruimtelijke ordening.

B1.1 Omgevingswet

De Omgevingswet (Ow) is van kracht sinds 1 januari 2024. Met het aanvullingsspoor natuur is de Wet natuurbescherming (Wnb) (per 1 januari 2017 in werking getreden) geïntegreerd in de Ow. De Ow bevat hiermee ook de regels ter bescherming van de natuur, die gaan over:

- het beschermen en ontwikkelen van natuur, en het behoud en herstel van de biologische diversiteit
- het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur voor maatschappelijke functies
- het verzekeren van een samenhangend beleid voor het behoud en beheer van waardevolle landschappen.

Het bevoegd gezag is in de regel Gedeputeerde Staten van de provincie en in uitzonderingsgevallen de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (voor een Natura 2000-activiteit en een flora- en fauna-activiteit van nationaal belang).

B1.1.1 Activiteiten die natuur betreffen

De Omgevingswet kent enkele specifieke zorg- en meldplichten en welke bepalen of een vergunning nodig is (artikel 4.3 Omgevingswet). Noemenswaardige specifieke plichten in relatie tot natuur staan in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en zien op:

1. Flora- en fauna-activiteiten (Bal artikel 11.27);
2. Activiteiten met mogelijke gevolgen voor Natura 2000-gebieden of bijzondere nationale natuurgebieden (Bal artikel 11.6); en
3. Activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten betreffen (Bal artikel 11.126).

B1.2 Flora- en fauna-activiteit

B1.2.1 Bescherming van dier- en plantsoorten

In bijlage A bij de Omgevingswet staat de definitie van een flora- en fauna-activiteit: *‘Activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten’*.

Door de Omgevingswet (Ow) zijn veel dier- en plantensoorten beschermd. Het gaat om soorten van Europees belang die onder de reikwijdte van de Vogel- en Habitatrichtlijn vallen. En om bepaalde soorten van nationaal belang.

B1.2.2 Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit

Voor een flora- en fauna-activiteit kan een omgevingsvergunning nodig zijn: artikel 5.1 lid 2 onder g Ow en Art. 11.37 Bal (vogels), Art. 11.46 Bal (strikt beschermde soorten) en Art. 11.54 jo. Bijlage IX Bal (andere soorten). De beoordelingsregels zijn opgenomen in Art. 8.74j Bkl (vogels), Art. 8.74l Bkl (strikt beschermde soorten) en Art. 8.74l (andere soorten). Het beoordelingskader sluit voor de Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten direct aan bij de strikte kaders voor afwijking van de verboden schadelijke handelingen die in de Europese richtlijnen zijn opgenomen.

Schadelijke handelingen bij soorten Vogelrichtlijn

Er geldt een vergunningplicht voor schadelijke handelingen bij vogels (artikel 11.37, eerste lid, Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)). Het gaat om vogels die in Nederland in het wild leven en daar van nature voorkomen.

Onder schadelijke handelingen Vogelrichtlijn vallen:

- het opzettelijk doden of opzettelijk vangen van van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in art. 1 Vrl;
- het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels, of het opzettelijk wegnemen van nesten van die vogels;
- het rapen en onder zich hebben van eieren van vogels;
- het opzettelijk storen van vogels;
- het verbod op het opzettelijk storen van vogels, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort;
- het verbod geldt niet als de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel.

De mate van 'verstoren' hangt per soort af van de intensiteit, duur en frequentie van de verstoring. Verder is het effect van de verstoring op de staat van instandhouding van de soort van belang.

Schadelijke handelingen bij soorten Habitatrichtlijn en verdragen

Er geldt een vergunningplicht voor schadelijke handelingen bij dier- en plantensoorten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage I en II van het verdrag van Bern of bijlage I van het verdrag van Bonn (artikel 11.46, eerste lid, Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)).

Onder schadelijke handelingen Habitatrichtlijn vallen:

- het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren Hrl bijlage IV, onder a, Bern bijlage II, Bonn bijlage I (ex. vogels art. 1 Vrl);
- het opzettelijk verstoren van dieren;
- het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren;
- het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren;
- het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onder b Hrl of bijlage I verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied;
- Het verbod geldt niet als de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel.

De mate van 'verstoren' hangt per soort af van de intensiteit, duur en frequentie van de verstoring. Verder is het effect van de verstoring op de staat van instandhouding van de soort van belang.

Schadelijke handelingen bij soorten die in het Bal staan (andere soorten)

Er geldt een vergunningplicht voor schadelijke handelingen bij dieren van bijlage IX, onder A van het Bal (artikel 11.54, eerste lid, Bal). Het gaat om in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers.

Onder schadelijke handelingen andere soorten vallen:

- het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren;
- het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B;
- Het verbod geldt niet voor bosmuis, huisspitsmuis en veldmuis, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;

- Het verbod geldt niet als de activiteit uitvoering geeft aan een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel.

Opzettelijk

Onder 'opzettelijk' valt ook 'voorwaardelijke opzet'. Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of een plant. Zoals de vangst of de dood van dieren of het vertrappen of ontwortelen van planten.

Geen vergunningplicht vanwege andere wet of maatregel

Er is geen omgevingsvergunning nodig voor schadelijke handelingen bij soorten als de activiteit op grond van een andere wet is toegestaan. Als voorwaarde geldt dat die toestemming inhoudelijk voldoet aan de beoordelingsregels die normaliter zouden gelden voor de flora- en fauna-activiteit met gevolgen voor soorten van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en verdragen en soorten van het Bal. Er is ook geen omgevingsvergunning nodig als de activiteit voor het uitvoeren van een instandhoudingsmaatregel of passende maatregel is (respectievelijk artikel 11.37, tweede lid, artikel 11.46, tweede lid en artikel 11.54, tweede lid en Bal).

B1.2.3 Vrijstellingen in de omgevingsverordening, de Omgevingsregeling en in een programma

Provincies regelen in een programma (art. 11.41, 11.49, 11.55 Bal) en de Omgevingsverordening (art. 11.42, 11.50, 11.56 Bal) of en welke vrijstellingen van de omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit van toepassing zijn. De Omgevingsregeling (art. 11.43, 11.51 en 11.57, Bal) kan dat ook doen. De precieze vergunningvrije gevallen staan in de Omgevingsregeling in paragraaf 4.7.1 (voor vogels), paragraaf 4.7.2 (voor soorten van de Habitatrichtlijn en verdragen) en in paragraaf 4.7.3 (voor andere soorten). Het hangt af van de ruimte die geboden wordt in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) of en welke vrijstellingen gelden.

B1.2.4 Bescherming van soorten in het omgevingsplan

Provincies en het Rijk kunnen met gemeenten afspreken om bepaalde aanvullende regels in het omgevingsplan op te nemen, bijvoorbeeld door het treffen van maatregelen. Te denken valt aan specifieke eisen waaraan gebouwen moeten voldoen, zoals nestmogelijkheden voor vogels.

B1.3 Natura 2000-activiteit

Wanneer iemand een activiteit uitvoert die mogelijk nadelige gevolgen heeft voor een Natura 2000-gebied dan heet dit een Natura 2000-activiteit.

In bijlage A bij de Omgevingswet staat de definitie van een Natura 2000-activiteit:

Activiteit, inhoudende het realiseren van een project dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied.

B1.3.1 Omgevingsvergunning Natura 2000-activiteit

Voor een Natura 2000-activiteit is meestal een omgevingsvergunning nodig (artikel 5.1 lid 1 onder e Omgevingswet), tenzij er sprake is van een 'vergunningsvrij geval' (art. 11.16 t/m 11.21 Bal). Het beoordelingskader voor Natura 2000-activiteiten geeft onder andere invulling aan de eisen van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn. In artikel 11.6 (Bal) is opgenomen welke verplichtingen er gelden met betrekking tot het uitvoeren van een Natura 2000-activiteit, wanneer men redelijkerwijs weet of kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied.

Provincies regelen in een omgevingsverordening of en welke vrijstellingen van de omgevingsvergunning voor een Natura 2000-activiteit gelden. Het hangt af van de ruimte die geboden wordt in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) of en welke vrijstellingen gelden. Dit is opgenomen in Artikel 11.50 (Bal).

Voortoets

Een voortoets betreft een globale effectenanalyse van een plan of project op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden in de invloedssfeer van het plan of project. Mitigerende maatregelen mogen niet meegenomen worden in de voortoets. Wel dient een globale cumulatietoets te worden uitgevoerd. Conclusie dient te zijn of er een kans is op significante gevolgen op Natura 2000-gebieden.

Passende beoordeling

Is er sprake van een Natura 2000-activiteit dat niet vergunningsvrij is, dan is er een nader onderzoek nodig in de vorm van een passende beoordeling voordat een vergunning kan worden verleend. De regels waar een passende beoordeling aan moet voldoen staan in art. 16.53c Ow en art. 8.74b Bkl.

Deze beoordeling moet met zekerheid uitsluiten dat de voor het gebied relevante natuurlijke kenmerken worden aangetast. In de passende beoordeling mogen mitigerende maatregelen worden betrokken om het netto effect te beoordelen. Mitigatie is gericht op het voorkomen of verzachten van effecten, aan de bron of op de plek waar het effect optreedt.

ADC-toets

Is er ondanks mitigatie nog steeds sprake van een significant gevolg, dan kan het vaststellen van een plan of de vergunning voor het project worden verleend als de zogenaamde ADC-toets met succes is doorlopen (art. 8.74b, lid 2 en 3 Bkl):

- er geen reële alternatieven voor de activiteit zijn,
- er sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang, en
- er vooraf en tijdig natuurcompensatie plaatsvindt.

B1.4 Bijzondere nationale natuurgebieden en bijzondere provinciale natuurgebieden/landschappen

Momenteel zijn er nog geen bijzondere nationale natuurgebieden en/of bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen aangewezen door de bevoegde gezagen.

B1.5 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een samenhangend landelijk ecologisch netwerk. Het is gericht op de bescherming, de instandhouding en zo nodig het herstel van een gunstige staat van instandhouding van:

- aanwezige dier- en plantensoorten,
- typen natuurlijke habitats,
- leefgebieden van soorten die van nature in Nederland voorkomen.

Alle aangewezen Natura 2000-gebieden zijn onderdeel van het NNN. Hiernaast behoren tot het NNN andere bos-/natuurgebieden, verbindingzones en oppervlaktewateren. De provincie wijst in de omgevingsverordening de NNN-gebieden aan.

Instructieregels Natuurnetwerk Nederland

De regels (afdeling 7.3 van het Bkl) die in de omgevingsverordening komen verzekeren in ieder geval dat (artikel 7.8 Bkl, tweede lid):

- de kwaliteit en oppervlakte van het NNN-gebied niet achteruitgaan,
- de samenhang tussen de gebieden van het NNN,
- tijdige compensatie van een bepaalde activiteit die negatieve gevolgen heeft.

De regels in de omgevingsverordening kunnen ook gaan over herstel, verbetering en de uitbreiding van de NNN-gebieden. Ook gaat het over de wezenlijke kenmerken en waarden daarvan (artikel 7.8 lid 2 Bkl). Provincies kunnen dus verdergaande regels opstellen dan opgenomen in afdeling 7.3 van het Bkl. In de

Omgevingsverordening zijn (instructie)regels gesteld voor Omgevingsplannen van gemeenten en projectbesluiten (art. 7.8, 1e lid Bkl). Deze regels zijn gesteld in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.

Wezenlijke kenmerken en waarden

De wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN worden vastgesteld per Omgevingsverordening door de provincie conform artikel 7.7 Bkl. In de Omgevingsverordening is daartoe een natuurbeheerplan vastgesteld waar in de regel de bestaande natuurwaarden en het ambitieniveau zijn aangegeven middels natuurbeheertypen. Het hangt echter per provincie af hoe zij de wezenlijke kenmerken en waarden hebben gedefinieerd.

B1.6 Houtopstanden, hout en houtproducten

In bijlage A bij de Omgevingswet staat de definitie van vellen:

‘Vellen: rooien of verrichten van andere handelingen die de dood of ernstige beschadiging van een houtopstand tot gevolg kunnen hebben’.

B1.6.1 Algemene regels voor het vellen en beheren van houtopstanden

In hoofdstuk 11 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) (Afdeling 11.3 Activiteiten die houtopstanden, hout en houtproducten betreffen) zijn algemene regels opgenomen over het beschermen van houtopstanden buiten de bebouwde kom. Hierin staat dat het vellen van houtopstanden is beschermd door een algemene meldplicht (art. 11.126 Bal) en herplantplicht (art. 11.129 Bal) voor houtopstanden vanaf 10 are of meer of bomenrijen bestaande uit meer dan 20 bomen buiten de zogeheten bebouwingscontour houtkap (art. 11.111, lid 2 Bal). De regels gelden niet voor:

- Houtopstanden kleiner dan 10 are;
- Bomenrijen bestaande uit 20 bomen of minder;
- Houtopstanden op erven of in tuinen;
- Bomen of struiken voor de teelt van vruchten of noten;
- Windschermen om boomgaarden;
- Kerstbomen niet ouder dan 20 jaar;
- Kweekgoed;
- Uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen of eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- Dunningen;
- Beplantingen van populieren, wilgen, essen of elzen voor productie van biomassa, die tenminste eens in de 10 jaar worden geoogst, bestaan uit minstens 10.000 stoven/ha/beplantingseenheid en die zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Er kunnen maatwerkregels (over de herbeplantingsplicht) of maatwerkvoorschriften worden gesteld. Deze worden dan door de provincie opgenomen in de omgevingsverordening.

De regels over de meldings- en herbeplantingsplicht gelden niet als gewerkt wordt volgens een door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode.

B1.6.2 Bescherming van houtopstanden binnen de bebouwde kom

Met andere instrumenten, zoals de omgevingsverordening en het omgevingsplan, kunnen regels binnen de bebouwde kom worden gesteld.

In het omgevingsplan (art. 5.165b Bkl) (opgesteld door gemeenten) worden contouren van de bebouwde kom vastgesteld en is daarin terug te vinden (of een voorloper daarvan, bijv. de contour bebouwde kom Wet natuurbescherming of bebouwde kom Boswet). Hierbinnen gelden de algemene regels van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) ter bescherming van houtopstanden in het landelijk gebied **niet** (artikel 2.28 sub g Ow). Ook kan de gemeente in het omgevingsplan lokale regels over het vellen van bomen of houtopstanden opnemen.

B1.7 Algemene en specifieke zorgplichten

B1.7.1 Algemene zorgplichten

De algemene zorgplicht voor de fysieke leefomgeving wordt door artikel 1.6 en artikel 1.7 Ow gevormd. Artikel 1.6 Ow verplicht eenieder om zorg te dragen voor de fysieke leefomgeving. In artikel 1.7 Ow is bepaald dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteit nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving kan hebben, verplicht is alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen. Voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, moeten die gevolgen zoveel mogelijk worden beperkt of ongedaan worden gemaakt. Als blijkt dat die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt, moet de activiteit achterwege worden gelaten voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd. De algemene zorgplicht blijft (net als onder de Wnb) een belangrijke vangnetfunctie vervullen zonder dat daar een groot juridisch effect of toename in procedures mee gepaard zal gaan.

B1.7.2 Algemeen verbod

Nieuw onder de Omgevingswet is het algemeen, strafrechtelijk handhaafbaar verbod in artikel 1.7a op basis waarvan het eenieder verboden is om een activiteit te verrichten of na te laten als daardoor aanzienlijke nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving ontstaan of dreigen te ontstaan. Evenals de algemene zorgplicht is dit verbod een vangnet voor gevallen die niet onder specifieke regels vallen.

B1.7.3 Specifieke zorgplichten

De specifieke zorgplichten staan in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) of het Besluit bouwactiviteiten leefomgeving (Bbl) genoemd en kennen een specifiekere reikwijdte dan de algemene zorgplicht. Activiteiten die door het verrichten of nalaten aanzienlijke nadelige gevolgen kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving, zijn verboden volgens artikel 1.7a Ow. Deze activiteiten zijn nader begrensd, ter uitvoering van de richtlijn milieustrafrecht, in artikel 1.3 van het Omgevingsbesluit en betreft onder meer het verbod op het in water, lucht of bodem brengen van stoffen, trillingen, warmte of geluid met o.a. gevolgen voor landschappen of natuur, en het onder andere verwaarlozen van een beschermd landschap of beschermde natuur met aanzienlijke gevolgen.

B2 BESCHERMDE SOORTEN

Naast de bescherming van Vogelrichtlijnsoorten bevat de Omgevingswet schadelijke handelingen voor de soorten opgenomen in Bijlage IV onderdeel a en b van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage I van het verdrag van Bonn. De betreffende soorten zijn in de onderstaande tabel opgenomen. De nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in de tweede tabel in deze bijlage.

Tabel 2 Soorten Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren			
Baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>	Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>
Bechsteins vleermuis	<i>Myotis bechsteini</i>	Spitsdolfijn van Gray	<i>Mesoplodon grayi</i>
Bever	<i>Castor fiber</i>	Tuimelaar	<i>Tursiops truncatus</i>
Bosvleermuis	<i>Nyctalus leisleri</i>	Tweekleurige vleermuis	<i>Vespertilio murinus</i>
Brandts vleermuis	<i>Myotis brandti</i>	Vale vleermuis	<i>Myotis myotis</i>
Bruinvis	<i>Phocoena phocoena</i>	Watervleermuis	<i>Myotis daubentoni</i>
Bultrug	<i>Megaptera novaeangliae</i>	Walrus	<i>Odobenus rosmarus</i>
Butskop	<i>Hyperoodon ampullatus</i>	Witflankdolfijn	<i>Lagenorhynchus acutus</i>
Dwergpotvis	<i>Kogia breviceps</i>	Witsnuitdolfijn	<i>Lagenorhynchus albirostris</i>
Dwergvinvis	<i>Balaenoptera acutorostrata</i>	Witte dolfijn	<i>Delphinapterus leucas</i>
Franjestaart	<i>Myotis nattereri</i>	Wolf	<i>Canis lupus</i>
Gestreepte dolfijn	<i>Stenella coerulescens</i>	Amfibieën	
Gewone dolfijn	<i>Delphinus delphis</i>	Boomkikker	<i>Hyla arborea</i>
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Geelbuikvuurpad	<i>Bombina variegata</i>
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>	Heikikker	<i>Rana arvalis</i>
Grijze grootoorvleermuis	<i>Plecotus austriacus</i>	Kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>
Grote hoefijzerneus	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Knoflookpad	<i>Pelobates fuscus</i>
Grote rosse vleermuis	<i>Nyctalus lasiopterus</i>	Poelkikker	<i>Rana lessonae</i>
Gewone spitsdolfijn	<i>Mesoplodon bidens</i>	Rugstreepad	<i>Bufo calamita</i>
Gewone vinvis	<i>Balaenoptera physalus</i>	Vroedmeesterpad	<i>Alytes obstetricans</i>
Griend	<i>Globicephala melas</i>	Reptielen	
Grijze dolfijn	<i>Grampus griseus</i>	Dikkopschildpad	<i>Caretta caretta</i>
Hamster	<i>Cricetus crisetus</i>	Gladde slang	<i>Coronella austriaca</i>
Hazelmuis	<i>Muscardinus avellanarius</i>	Kemp's zeeschildpad	<i>Lepidochelys kempii</i>
Ingekorven vleermuis	<i>Myotis emarginatus</i>	Lederschildpad	<i>Dermochelys coriacea</i>
Kleine hoefijzerneus	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Muurhagedis	<i>Podarcis muralis</i>
Kleine zwaardwalvis	<i>Pseudorca crassidens</i>	Soepschildpad	<i>Chelonia mydas</i>
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Zandhagedis	<i>Lacerta agilis</i>
Lynx	<i>Lynx lynx</i>	Vissen	
Meervleermuis	<i>Myotis dasycneme</i>	Houting	<i>Coregonus oxyrinchus</i>
Mopsvleermuis	<i>Barbastella barbastellus</i>	Steur	<i>Acipenser sturio</i>
Narwal	<i>Monodon monoceros</i>	Dagvlinders	
Noordse vleermuis	<i>Eptesicus nilssonii</i>	Apollovlinder	<i>Parnassius apollo</i>
Noordse woelmuis	<i>Microtus oeconomus</i>	Boszandoog	<i>Lopinga achine</i>
Noordse vinvis	<i>Balaenoptera borealis</i>	Donker pimpinelblauwtje	<i>Phengaris nausithous</i>
Orca	<i>Orcinus orca</i>	Grote vuurvlinder	<i>Lycaena dispar</i>
		Moerasparelmoervlinder	<i>Euphydryas aurinia</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Otter	<i>Lutra lutra</i>
Potvis	<i>Physeter catodon</i>
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>
Libellen	
Bronslibel	<i>Oxygastra curtisii</i>
Gaffellibel	<i>Ophiogomphus cecilia</i>
Gevlekte witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia pectoralis</i>
Groene glazenmaker	<i>Aeshna viridis</i>
Mercurwaterjuffer	<i>Coenagrion mercuriale</i>
Noordse winterjuffer	<i>Sympecma annulata</i>
Oostelijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia albifrons</i>
Sierlijke witsnuitlibel	<i>Leucorrhinia caudalis</i>
Rivierrombout	<i>Gomphus flavipes</i>
Kevers	
Brede geelrandwaterroofkever	<i>Dytiscus latissimus</i>
Gestreepte waterroofkever	<i>Graphoderus bilineatus</i>
Juchtleerkever	<i>Osmoderma eremita</i>
Vermiljoenkever	<i>Cucujus cinnaberinus</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Pimpelblauwtje	<i>Phengaris teleius</i>
Tijmblauwtje	<i>Maculinea arion</i>
Zilverstreephooibeestje	<i>Coenonympha hero</i>
Planten	
Drijvende waterweegbree	<i>Luronium natans</i>
Geel schorpioenmos	<i>Hamatocaulis vernicosus</i>
Groenknolorchis	<i>Liparis loeselii</i>
Kleine vlotvaren	<i>Salvinia natans</i>
Kruipend moerasscherm	<i>Apium repens</i>
Liggende raket	<i>Sisymbrium supinum</i>
Tonghaarmuts	<i>Orthotrichum rogeri</i>
Zomerschroeforchis	<i>Spiranthes aestivalis</i>
Overige soorten	
Bataafse stroommossel	<i>Unio crassus</i>
Oeveraas	<i>Palingenia longicauda</i>
Platte schijfhoren	<i>Anisus vorticulus</i>
Teunisbloempijlstaart	<i>Proserpinus proserpina</i>

Tabel 3. Andere soorten.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Zoogdieren	
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Boommarter	<i>Martes martes</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>
Damhert	<i>Dama dama</i>
Das	<i>Meles meles</i>
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Eikelmuis	<i>Eliomys quercinus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>
Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>
Grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>
Haas	<i>Lepus europaeus</i>
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>
Amfibieën	
Alpenwatersalamander	<i>Triturus alpestris</i>
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
Middelste groene kikker	<i>Rana klepton esculentus</i>
Vinpootsalamander	<i>Lissotriton helveticus</i>
Vuursalamander	<i>Salamandra salamandra</i>
Reptielen	
Adder	<i>Vipera berus</i>
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>
Ringslang	<i>Natrix natrix</i>
Vissen	
Beekdonderpad	<i>Cottus rhenanus</i>
Beekprik	<i>Lampetra planeri</i>
Elrits	<i>Phoxinus phoxinus</i>
Gestippelde alver	<i>Alburnoides bipunctatus</i>
Grote modderkruiper	<i>Misgurnus fossilis</i>
Kwabaal	<i>Lota lota</i>
Dagvlinders	
Aardbeivlinder	<i>Pyrgus malvae</i>
Bosparelmoervlinder	<i>Melitaea athalia</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Steenmarter	<i>Martes foina</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Veldspitsmuis	<i>Crocidura leucodon</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>
Grote weerschijnvlinder	<i>Apatura iris</i>
Iepenpage	<i>Satyrus w-album</i>
Kleine heivlinder	<i>Hipparchia statilinus</i>
Kleine ijsvogelvlinder	<i>Limenitis camilla</i>
Kommavlinder	<i>Hesperia comma</i>
Pimpelblauwtje	<i>Phengaris teleius</i>
Sleedoornpage	<i>Thecla betulea</i>
Spiegeldikkopje	<i>Heteropterus morpheus</i>
Veenbesblauwtje	<i>Plebejus optilete</i>
Veenbesparelmoervlinder	<i>Boloria aquilonaris</i>
Zilveren maan	<i>Boloria selene</i>
Libellen	
Beekrombout	<i>Gomphus vulgatissimus</i>
Bosbeekjuffer	<i>Calopteryx virgo</i>
Donkere waterjuffer	<i>Coenagrion armatum</i>
Gevlekte glanslibel	<i>Somatochlora flavomaculata</i>
Gewone bronlibel	<i>Cordulegaster boltonii</i>
Hoogveenglanslibel	<i>Somatochlora arctica</i>
Kempische heidelibel	<i>Sympetrum depressiusculum</i>
Speerwaterjuffer	<i>Coenagrion hastulatum</i>
Kevers	
Vliegend hert	<i>Lucanus cervus</i>
Planten	
Akkerboterbloem	<i>Ranunculus arvensis</i>
Akkerdoornzaad	<i>Torilis arvensis</i>
Akkerogentroost	<i>Odentites vernus</i>
Beklierde ogentroost	<i>Euphrasia officinalis</i>
Berggamader	<i>Teucrium montanum</i>
Bergnachtorchis	<i>Platanthera montana</i>
Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>
Blauw guichelheil	<i>Anagallis arvensis</i>
Bokkenorchis	<i>Himantoglossum hircinum</i>
Bosboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemos</i>
Bosdravik	<i>Bromopsis ramosa</i>
Brave hendrik	<i>Chenopodium bonus-henricus</i>
Brede wolfsmelk	<i>Euphorbia platyphyllos</i>
Breed wollegras	<i>Eriophorum latifolium</i>
Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Bruin dikkopje	<i>Erynnis tages</i>
Bruine eikenpage	<i>Satyrus ilicis</i>
Donker pimpelblauwtje	<i>Phengaris nausithous</i>
Duinparelmoervlinder	<i>Argynnis niobe</i>
Gentiaanblauwtje	<i>Phengaris alcon</i>
Grote parelmoervlinder	<i>Argynnis aglaja</i>
Grote vos	<i>Nymphalis polychloris</i>
Grote vuurvlinder	<i>Lycaena dispar</i>
Groensteel	<i>Asplenium viride</i>
Groot spiegelklokje	<i>Legousia speculum-veneris</i>
Grote bosaardbei	<i>Fragaria moschata</i>
Grote leeuwenklauw	<i>Aphanes arvensis</i>
Honingorchis	<i>Herminium monorchis</i>
Kalkboterbloem	<i>Ranunculus polyanthemos</i>
Kalketrip	<i>Centaurea calcitrapa</i>
Karhuizer anjer	<i>Dianthus carthusianorum</i>
Karwijselie	<i>Selinum carvifolia</i>
Kleine ereprijs	<i>Veronica verna</i>
Kleine schorseneer	<i>Scorzonera humilis</i>
Kleine wolfsmelk	<i>Euphorbia exigua</i>
Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>
Knollathyrus	<i>Lathyrus linifolius</i>
Knolspirea	<i>Filipendula vulgaris</i>
Korensla	<i>Amoseris minima</i>
Kranskarwij	<i>Carum verticillatum</i>
Kruipijm	<i>Thymus serpyllum</i>
Lange zonnedauw	<i>Drosera anglica</i>
Liggende ereprijs	<i>Veronica prostrata</i>
Moerasgamander	<i>Teucrium scordium</i>
Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>
Naakte lathyrus	<i>Lathyrus aphaca</i>
Naaldenkervel	<i>Scanix pecten-veneris</i>
Pijlscheefkelk	<i>Arabis hirsuta</i>
Roggelelie	<i>Lilium bulbiferum</i>
Rood peperboompje	<i>Daphne mezereum</i>
Rozenkransje	<i>Antennaria dioica</i>
Ruw pazelzaad	<i>Lithospermum arvense</i>
Scherpkruid	<i>Asperugo procumbens</i>
Schubvaren	<i>Asplenium ceterach</i>
Schubzegge	<i>Carex lepidocarpa</i>
Smalle raai	<i>Galeopsis angustifolia</i>
Spits havikskruid	<i>Hieracium lactucella</i>
Steenbraam	<i>Rubus saxatilis</i>
Stijve wolfsmelk	<i>Euphorbia stricta</i>
Stofzaad	<i>Monotropa hypopitys</i>
Tengere distel	<i>Carduus tenuiflorus</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Dennenorchis	<i>Goodyera repens</i>
Dreps	<i>Bromus secalinus</i>
Echte gamander	<i>Teucrium chamaedrys</i>
Franjgentiaan	<i>Gentianopsis ciliata</i>
Geelgroene wespenorchis	<i>Epipactis muelleri</i>
Geplooide vrouwenmantel	<i>Alchemilla subcrenata</i>
Getande veldsla	<i>Valerianella dentata</i>
Gevlekt zonneroosje	<i>Tuberaria guttata</i>
Glad biggenkruid	<i>Hypochaeris glabra</i>
Gladde zegge	<i>Carex laevigata</i>
Groene nachtorchis	<i>Dactylorhiza viridis</i>
Zweedse kornoelje	<i>Cornus suecica</i>

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
Tengere veldmuur	<i>Minuartia hybrida</i>
Trosgamander	<i>Teucrium botrys</i>
Veenbloembies	<i>Scheuchzeria palustris</i>
Vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>
Vroege ereprijs	<i>Veronica praecox</i>
Wilde averuit	<i>Artemisia campestris</i>
Wilde ridderspoor	<i>Consolida regalis</i>
Wilde weit	<i>Melampyrum arvense</i>
Wolfskers	<i>Atropa belladonna</i>
Zandwolfsmelk	<i>Euphorbia seguieriana</i>
Zinkviooltje	<i>Viola lutea calaminaria</i>
Overige soorten	
Europese rivierkreeft	<i>Astacus astacus</i>

B3 PROVINCIALE VRIJSTELLING

Provinciale Staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen van de Omgevingswet. Ten behoeve van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en bestendig beheer en onderhoud heeft de provincie Noord-Brabant een vrijstelling verleend voor de soorten zoals opgenomen in de onderstaande tabel.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Periode vrijstelling
Zoogdieren		
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	Onbeperkt
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	Onbeperkt
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	Onbeperkt
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	Onbeperkt
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	Onbeperkt
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	Onbeperkt
Haas	<i>Lepus europaeus</i>	Onbeperkt
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	Onbeperkt
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Onbeperkt
Ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>	Onbeperkt
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	Onbeperkt
Rosse woelmuis	<i>Myodes glareolus</i>	Onbeperkt
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	Onbeperkt
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>	Onbeperkt
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	Onbeperkt
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>	Onbeperkt
Woelrat	<i>Arvicola amphibius</i>	Onbeperkt
Amfibieën		
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	Onbeperkt
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	Onbeperkt
Kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>	Onbeperkt
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>	Onbeperkt
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>	Onbeperkt